

Lähettäjä: [REDACTED] >
Lähetetty: maanantai 1. helmikuuta 2021 15.49
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: UUDELY/4370/2019.
Liitteet: Louhintahiekka_YVA.odt

Luokat: Tomi

Hei,

Tässä oma vastineeni YVA:sta

[REDACTED]

Mielipide nro 1

Asia: Louhintahiekka Oy:n Nukarin kiviainesalueen YVA ohjelma

UUDELY/4370/2019

Alkusanat

Tämä on oma vastineeni Louhintahiekka OY:n suunnitelmalle kiviaineksen louhinnalle, jätämään sijoittamiselle ja mahdolliselle asfaltti asemalle. Edelleen vastustan tätä hanketta ja sen tuomaa tuhoa, harmia ja sosiaalista ahdistusta tälle alueelle. Tämä ei hyödytä kotikylääni tai kotikuntaani millään tavalla, eikä muutenkaan yhteiskuntaa, vaan perustuu vaan yhden yrityksen voittojen maksimoimiselle.

Hanke on edelleen tarpeeton kiviaineksen saatavuuden kannalta. Pääkaupunkiseudulla on jo riittävästi tällä hetkellä tarjolla kiviainesta alueen rakennustarpeisiin. Samoin Helsingin harjoittama järkevä maa-aineksen käyttö ja läjityspolitiikka on syytä muidenkin alueen kaupunkien ja kuntien ottaa käyttöön.

Ei voi olla niin että pääkaupunkiseudun ulkopuoliset kunnat joutuvat kärsimään näistä maanläjityksistä, kun pk-seudulta ei mukamas löydy sijoituspaikkaa tälle ylijäämä maalle. Sen sijaan sen uudelleenkäyttöön ja maksimaaliseen hyödyntämiseen rakentamisessa pitäisi panostaa sen sijaan että sitä kerättäisiin historialliseen malliin.

Muutenkin tällaisen kiviainealueen perustaminen suht tiheään asutulle alueelle niin että siinä pilataan kymmenien tai jopa satojen ihmisten asuinalue on kovin murheellista. Suomessa on kuitenkin kallioisia kivenottoon sopivia alueita, jotka ovat harvaanasuttuja ja kohtuullisen matkan päässä mm. pääkaupunkiseudusta, joten kustannusten takia ei voi tätäkään perustella.

Liikenne

Mikäli niin valitettava asia tapahtuu eli louhintahiekka saa tämän luvan, niin ainoa järkevä vaihtoehto tälle louhosalueelle kulkemiseen on vaihtoehto A eli Hämeentien liittymä. Sekään ei tosin ole täysin vaaraton. Nykyinen liittymä Hämeentieltä ko. alueelle on vaarallisessa paikassa mäen päällä. Tämäkin vaihtoehto toisi lisää raskasta ja muuta liikennettä jo valmiiksi erittäin vilkkaasti liikennöidylle tielle.

Olikohan tuossa arvioissa 60 autoa / vrk mukana mahdollinen muu liikenne louhosalueelle, kuin vain mursketta kuljettavat ajoneuvot? Kovasti vaikuttaa alimitoitetulta tuo arvio ajoneuvojen määrästä.

Vaihtoehto C eli Hynnänkorventie on liian kapea ja huonokuntoinen jatkuvalle raskaalle liikenteelle, varsinkin talviaikaan tuo kapeus korostuu, jolloin kahden raskaanliikenteen ajoneuvon kohtaaminen tulee olemaan todella hankalaa.

Kyseisellä tiellä liikkuu myös koulubussi ja HSL:n linjojen vuorot joiden turvallisuus tulee olemaan vaarassa, varsinkin Rannikonmäen kapean sillan kohdalla. Silta on vielä notkossa ja mutkan takana, notkoon ajettaessa on mahdotonta nähdä vastaantulevaa liikennettä. Alla kuva (Google Maps) Hynnänkorventieltä kyseistä kohdasta, tie kääntyy oikealle ja johtaa sillalle. Tuossa on vaikea havaita jalankulkijaa, jos hän kulee oikea oppisesti tien vasentalaitaa.

Alla toinen kuva (Google Maps) toisesta kohdasta tietä (Erikinlaaksontien jälkeen Raalan koulun suuntaan). Tuossakin oikeaoppisesti tien vasentalaitaa kulkeva jalankulkija tulee yllättäen vastaan. Kuva on otettu ns. väärältä puolen tietä, joten siinä näkyvyys on hieman parempi, kuin todellisessa tilanteessa.

Tietä käytetään myös vapaa-ajan liikkujien toimesta runsaasti kesäaikaan esim. pyöräilijät ovat tuttu näky tiellä. Itse kuulun myös tähän ryhmään joka tykkää kyseisellä tiellä liikkua niin jalan, kuin pyörällä ja lasten kanssa. Tämä jatkuva tarpeeton rekkaliikenne tulee aiheuttamaan varsinkin meille jalan ja pyörällä liikkujille tarpeettomia vaaratilanteita.

Kuten jo aiemmin mainitsin, niin tie on kapea ja jos kaksi raskasta ajoneuvoa kohtaa kohdassa johon osuu myös jalan tai pyörällä liikkuja niin tulee todella ahdasta ja vaarallisia tilanteita ehkä jopa ihmishenkiä tullaan menettämään. Tämä toki on seikka joka ei rahan maailmassa kovin paljon paina, koska kiveä on saatava murskattua hinnalla millä hyvänsä.

Tuossa liikennevaikutusten arvioinnissa on jätetty täysin huomiotta tien kapeus ja mutkaisuus, joka aiheuttaa monta jopa vaarallista näkemä estettä ja esim. jalankulkijoille saattaa olla jopa kohtalokas, kun vastaan tulee rekka, kuten noista parista esimerkki kuvasta voidaan helposti havaita.

Arvioinnin tekijät eivät kyllä ole kunnolla tutustuneet tiehen ja vaivautuneet käymään esimerkiksi paikanpäällä tutustumassa alueeseen.

Toki jos tietä levennetään ja korjataan, lasketaan nopeusrajoitus esim. 40km/h tai vaihtoehtoisesti rakennetaan kevyenliikenteenväylä koko matkalle, jolloin turvallisuus kevyelle liikenteelle voidaan edes jotenkin taata.

Melu

Arvioissa väitetään että melusta ei koidu merkittävää haittaa asumismukavuudelle alueella tai tällaiseen johtopäätökseen minä ainakin sen pohjalta olen tullut.

Arvio on kovin teoreettinen ja paikan päällä ei olla käyty selvästikään tekemässä mittauksia ja kokeita. Teoriassahan raja-arvot eivät ylity, kun valitaan laskentaan louhintahiekan kannalta mahdollisimman suotuisat lähtöarvot.

Tutkimuksessa ei huomioida esim. muuta alueella tapahtuvaa toimintaa, kuten lentoliikennettä, joka jo kuormittaa aivan riittävästi aluetta melullaan. Jos siihen vielä lisätään Hämeentien (kt45) ja myös vt3:elta kuuluva liikenteen melu, niin ylittyisivätkö raja-arvot sitten?

Minusta tässä on tärkeä myös huomioida kokonaiskuormitusta, eikä vain yksittäisen toimijan aiheuttamaan melua. Ja mihin perustuvat nämä esim. koneiden aiheuttaman melun arviot? Onko siinä käytetty samoja laitteita ja koneita, joita louhintahiekka tulee käyttämään alueella, jos niin valitettava asia eli lupa heille jollain ihmeellä heltiää?

Tutkimuksessa ei ole huomioitu jo nyt alueella olevaa melua, jota aiheuttaa kt45 ja vt3 liikenne, sekä ylitse lentävä lentoliikenne. Joten kun nämä seikat otetaan vielä huomioon ylittyy tämän hankkeen myötä meluarvot jo moninkertaisesti jo tämä pitäisi olla seikka jonka takia lupaa ei pitäisi antaa tai ainakin arviot melusta pitää tarkistaa huomattavasti ylöspäin.

Melu, varsinkin jatkuva voi olla häiritsevää ja stressaavaa alueen asukkaille, vaikka se ei jotain raja-arvoa ylitä, jos tämän laitoksen annetaan möykätä 7-22, joka on minusta kohtuuton aika, niin kyllähän se tulee vaikuttamaan ihmisten viihtyvyyteen ja hyvinvointiin pitkällä tähtäimellä. Alueella asuu myös monia lapsiperheitä, joissa varsinkin pienten lasten nukkumaan meno aika ei ole klo 22, vaan jo useampaa tuntia aiemmin. Tämä olisi syytä huomioida viimeistään lupaa myönnettäessä.

Asia joka tässä pitää myös huomioida on se että missään tapauksessa tuon kivilouhoksen ei voi antaa toimia 7-22 joka päivä, vaan toiminta on rajoitettava huomattavasti lyhyemmälle ajalle eli esimerkiksi 8-16. Tämä saman suuntainen aika on toiminut myös louhintahiekan Mäntsälän toimipisteessä, joten kyllä se tässäkin toimii ihan yhtä hyvin. Tällä vähennettäisiin sitä melu ja liikennekuormaa oleellisesti, joka aiheuttaisi ihmisille sitä pahoinvointia ja vaarallisia tilanteita liikenteessä.

Melua vähentäisi myös, jos alueella nykyilmastopolitiikan mukaan vaadittaisiin vain nykyaikaisten sähkökäyttöisten koneiden ja ajoneuvojen käyttöä.

Ilmanlaatu

Kuten melu selvityksessä myös tässä on käytetty lähtöarvoina vain louhintahiekalle suosiollisia arvoja, eikä otettu huomioon nykytilannetta alueella, joka varmasti myös vaikuttaa noihin lukuihin eli esimerkiksi Hämeentien ja vt3:sen, sekä lentoliikenteen aiheuttamia päästöjä ja vaikutusta ilmanlaatuun. Nämäkin asiat olisi voinut itse käydä mittaamassa alueella, eikä käytetä arvoja jostain kymmenien kilometrien päästä, jossa alue on aivan erilainen ja mm. liikennemäärät aivan erilaisia.

Jälleen kerran ei ole vaivauduttu paikanpäälle tekemään oikeaa tutkimusta, vaan tehty vain johonkin malliin perustuva laskelma, joka ei edes itsessään anna oikeata kuvaa mahdollisista päästöistä, koska kuten itse raportissakin sanotaan tarkkoja tietoja louhinnan aiheuttamista päästöistä ei ole saatavissa kirjallisuudesta.

Jos näitä kerran ei ole saatavilla, miksi ei ole menty tutkimaan asiaa tarkemmin jollekin jo alueella toimivalle louhokselle?

Ilmanlaatuun positiivisesti vaikuttava asia olisi, jos lupaehtoihin kirjattaisiin vaatimus nykyaikaisten vain sähkökäyttöisten ajoneuvojen ja koneiden käytöstä alueella. Muilla sinne ei olisi asiaa. Vaatimus olisi kohtuullinen ja olisi linjassa nykyisen hallituspolitiikan kanssa.

Miksi tutkimuksessa ei ole mainittu kvartsipölystä mitään tai sen mahdollisesti aiheuttamista haitoista lähialueen asukkaille ja eläimille?

Muuta

Tuo Louhintahiekan miljoonan euron vastuuvakuutus on kovasti alimitoitettu. Tuolla ei pysty edes vesijohtoverkkoa rakentamaan, kun tuolla pilaantumattomalla maa-aineksella on pohjavedet pilattu. Toki noiden vesien laatuun tulee myös vaikuttamaan räjähdettä jätet, murskattavasta betonista ja asfaltista alueelta valuvat kemikaali jätet ja myös koneista valuvat öljyt.

Pohjavesiinhan tuolta tulee varmasti myrkkyjä päätyään, koska tuota "pilaantumattoman" maa-aineksen kuljetusta ei valvota mitenkään, vaan sinne voidaan toimittaa mitä tahansa maata mistä tahansa. Hyvän esimerkkinä tästä vastaavanlainen alue joka pilasi mm. Tuus-Lähde Oy:n käyttämän lähdeveden.

Jokainen kuorma pitäisi tutkia useamman näytteen avulla ennen kuin sitä voisi maahan kaataa ja käyttää täytemaana, jotta voidaan varmasti sanoa että kyseessä on pilaantumaton maa-aines.

Selvityksissä on täysin unohdettu sosiaalinen puoli ja hankkeen vaikutukset alueen väestöön, asuntojen arvoon ja henkiseen hyvinvointiin. Tämän puolen pitäisi olla kuitenkin se yksi tärkeimmistä selvitettävistä asioista. Kovin vähättelevästi oli lausunnon yhteenvedossa asiaa vain sivuttu, ilman että asiaan oli kunnolla paneuduttu.

Lähettäjä: [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 1. helmikuuta 2021 7.47
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: Kirjallinen mielipide arviointiselosteesta UUDELY/4370/2019
Liitteet: Mielipide YVA -selostuksesta ENV 1692 - [REDACTED]
Luokat: Tiina; Ympäristö

Mielipide nro 2

Hei,
ohessa kirjallinen mielipiteemme YVA arviointiselosteesta viite UUDELY/4370/2019
Terveisin,
[REDACTED]

Kirjallinen mielipide YVA - arviointiselostuksesta Louhintahiekka Oy, Nukarin kiviainesalue, Nurmijärvi Raala, ENV 1692

Viite: UUDELY/4370/2019

Uudenmaan ELY-keskus

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Vastustamme ehdottomasti hanketta koko laajuudessaan. Ainoastaan vaihtoehto VE0 eli tilanteen jatkuminen nykyisenä on hyväksyttävä. Vaihtoehdot VE1 ja VE2 alivaihtoehtoineen ovat sellaisia, että ne aiheuttavat ympäristölle, luonnolle ja alueen asukkaille merkittäviä kielteisiä vaikutuksia, joita ei voida pitää hyväksyttävänä YVA-prosessin arvioinnissa. Lisäksi tehty Ympäristövaikutusten arviointiseloste on niin virheellinen ja puutteellinen, että ainoa vaihtoehto on hylätä hanke kokonaisuudessaan.

Arviointiseloste on tehty huonosti ja se on täynnä ristiriitaisuuksia. Koko arviointiseloste on tehty ja kirjoitettu siten, että mitään toteutustapaa tai altisteen suuruutta/seurantaa ei todeta sellaiseksi, joka tulisi toteuttamaan esim. vaihtoehto VE1 tai VE2 tapauksessa. **Arviointiselosteessa on järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti vähätelty ja vääristelty hankkeen aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia.** Kaikki vaikutuksia vähentävät toimet ovat avoimia ja hankkeen vastuutaho jättää joka kohtaan takaportteja, joiden kautta pystyy toteuttamaan toimet täysin eri tavoin, kuin arviointiselosteessa on kuvattu. Arviointiselosteen ristiriitaisuuksia on mm. hankealueen koosta ja rajoista, jolloin yksittäisen henkilön tai kenen tahansa on mahdotonta sanoa, millainen suunnitelma hankkeen toteuttajalla ylipäätään on (näitä puutteita on tuodaan esille tarkemmin tämän vastineen muissa kohdissa sekä Raalan ja Nukarin kyläläisten yhteisessä vastineessa). Arviointiselvityksen useat tarkemmat selosteet eivät kata koko aluetta, jota seloste koskee. **Tämän vuoksi voidaan todeta, että arviointiseloste on merkittävästi puutteellinen ja se tulee hylätä riittämättömänä.** Tämän lisäksi arviointiselosteessa vastuuta esimerkiksi suojavyöhykkeiden olemassaolosta siirretään naapureille, joita hankkeen vastuutaho ei voi velvoittaa tiettyihin toimiin pitääkseen vaikutukset matalalla tasolla. Koska arviointiselosteen pohjalta ei voida luotettavasti arvioida eri vaihtoehtojen todellisia vaikutuksia, vaadimme koko YVA prosessin hylkäämistä.

Vaikuttaa siltä, että hankkeen vastuutahon tavoite on ollut tuottaa konsulteilla niin paljon paperia, ettei tavallinen yksityishenkilö pysty perehtymään siihen. Näin ollen rahalla on vahvistettu ison yrityksen ja yksityishenkilön epätasa-arvoisuutta lain edessä. **Ja tietenkään arviointiselostetta ei voida pitää objektiivisena arviona, vaan se kuvastaa hankkeen suunnittelijan tavoitetilaa. Tämä väistämättä johtaa hankkeen tavoitteille kielteisten seikkojen vähättelyyn sekä huomiotta jättämiseen.**

Koko YVA-prosessin aikana kyläläisten yhteisöllisyys on tullut erittäin hyvin esille. Nukarin ja Raalan kyläläiset tukevat toinen toisiaan ja näin on ollut myös YVA:n kanssa. **Arviointiselosteessa on jätetty kokonaan tekemättä sosiaalisten vaikutusten arviointi ja yksi erittäin merkittävä kielteinen vaikutus koskee juuri kyläyhteisö ja sen tulevaisuutta. Kyläyhteisöt ovat tärkeä osa maaseudun kulttuuriperintöä sekä sosiaalista toimintaa ja myöskään tätä näkökulmaan ei ole arviointiselosteessa huomioitu.** Unescon yleissopimuksessa aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisella tarkoitetaan *”aineettoman kulttuuriperinnön elinvoimaisuuden varmistamiseksi tehtyjä toimia, mukaan lukien sen eri osa-alueiden määrittäminen, tallentaminen, tutkimus, säilyttäminen, suojelu, edistäminen, vahvistaminen ja elvyttäminen sekä niiden välittäminen etenkin virallisen koulutuksen ja epävirallisen oppimisen keinoin”*. Näkökulma suojeluun on siis hyvin laaja sisältäen monenlaisia toimia. Unescon aineettoman kulttuuriperinnön yleissopimus korostaa yhteisöjen ja ryhmien merkitystä perinteiden käyttämisessä, välittämisessä ja siirtämisessä eteenpäin. **Toteutuessaan vaihtoehdot VE1 ja VE2 aiheuttaisivat merkittävän kielteisen vaikutuksen kyläyhteisön kulttuuriperinteen säilymiselle.**

Arviointiselosteen arviointikriteeristö on myös väärin valittu. Merkittävään vaikutukseen pääseminen tarkoittaisi erittäin laajaa, esim. kansallista, vaikutusaluetta (arviointiselosteen kappale 6, s. 29). Sosiaalisten vaikutusten osalta tämä ei ole relevantti kriteeri, vaan merkittävyyden tulee koskea kohdetta eli vaikutuksia kyseessä olevan alueen ihmisten elinoloihin. Samoin vaikutusten keston voidaan todeta olevan vaihtoehdoilla VE1 ja VE2 monelle vaikutusalueen henkilölle pysyvä ja kielteinen, sillä suunniteltu toteutus aika on niin pitkä, että elinikä ei riitä näkemään mahdollisten hankkeiden ja hankealueella tapahtuvan toiminnan päättymistä. On oleellisen tärkeää ottaa huomioon, että ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen liittyvä merkityksellisyys on eri kriteeristöllä, kuin teknisempien vaikutusten arviointi.

Arviointiselosteessa esitetyt suunnitelmat hankevaihtoehtojen vuorokausittaisiksi toiminta-ajoiksi ovat kohtuuttomia lähialueen asukkailla. **Käytännössä hankkeen vastuutaho esittää, että toimintaa olisi lähialueen asukkaiden koko hereillä oloajan, jolloin toipuminen melusta, liikenteestä ja muista hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä ei ole mahdollista omassa kodissa.** Tämä asettaa asukkaat kestävämmään tilanteeseen. Näiden vaikutusten arviointi puuttuu kokonaan arviointiselosteesta. Lähialueen asukkailla on jatkossakin oltava mahdollisuus nauttia oman kotinsa, kotipihaansa ja lähialueen käytöstä ilman hankesuunnitelmissa kuvattuja haittavaikutuksia. Hankkeen suunnitelmissa ei myöskään ole huomioitu, miten jatkuva melu ja toiminta-ajat vaikuttavat mm. lasten jaksamiseen. **Toiminta-ajojen osalta viranomaisten tulee asettaa tiukat rajoitukset, jotka mahdollistavat asukkailla sekä fyysisen että psyykkisen palautumisen hankkeen aiheuttamasta monimuotoisesta kuormituksesta ja oikeuden omasta kodista nauttimiseen. Hankealueelle ei tule myöntää toimintalupaa arkipäivien klo 8-16 ulkopuolelle.** Arviointiselosteessa esitetyt suunnitelmat toiminta-ajoista aiheuttavat ihmisten hyvinvointiin, elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen kestävämmän ja merkittävän kielteisen vaikutuksen.

Sosiaaliin vaikutuksiin liittyvät myös hankkeen vaikutukset siihen, miten hankkeen vaikutuspiirissä kiinteää ja irtainta omaisuutta käytetään. Kiinteän ja irtaimen omaisuuden käyttö on kuitenkin otettava huomioon YVA-menettelyssä (Euroopan Unionin tuomioistuin, tapaus C-420/11, Leth). Arviointiselostuksessa todetaan, että *”Pelko turvallisuuden ja viihtyvyyden vähenemisestä sekä huoli kiinteistön arvon menetyksestä voivat myös vaikuttaa viihtyvyyteen ja terveyteen”*, mutta selostuksessa ei millään muotoa arvioida tai edes mainita, millaisia vaikutuksia hankkeen eri toteutusmuodoilla on lähialueen asukkaiden kiinteän ja irtaimen omaisuuden käyttöön. On selvää, että hankkeen toteutusvaihtoehdoilla VE1 ja VE2 on merkittävät vaikutukset kiinteän omaisuuden käyttöön ja VE2 vaihtoehdolla vielä vahvemmin. Arviointiselostuksessa nämä tekijät on jätetty

kokonaan pois. **Esimerkiksi lähialueen asukkaiden mahdollisuuksiin myydä kiinteää omaisuuttaan (kiinteistöt, maa-alueet) tulee olemaan merkittävä kielteinen muutos (muutos kysyntään).**

Nurmijärven kunta on myös kehittämässä haja-asutusalueita vuonna 2019 asetetun kaavoituksen kehittämistyöryhmän kautta (Nurmijärven kunta). Kehittämistyöryhmän yhtenä tavoitteena on kaavoituksen joustavoittamisen ja rakentamismahdollisuuksien lisäämisen sekä maapolitiikan linjausten vaikutusten selvittäminen kunnan tuloihin. YVA-selvityksessä ei millään tavalla ole huomioitu tätä Nurmijärven kunnan kehittämistyöryhmää tai heidän tavoitteitaan, vaikka siitä on ollut saatavilla avoimesti tietoa. Lisäksi mahdollisesti toteutuvat VE1 ja VE2 vaihtoehdot muuttavat ja rajoittavat merkittävästi alueen maanomistajien mahdollisuuksia hyödyntää kiinteää omaisuutta tulevaisuudessa kehittämistyöryhmän työn muuttaessa nykykäytäntöjä. **Kiinteän ja irtaimen omaisuuden käytön muutosten arvioinnin pois jättäminen YVA-arviointiselostuksesta on selkeä ja merkittävä puute arviointiselosteessa.**

Arviointiselosteessa on kappaleessa 13 virheellisesti esitetty, että hankealueen ulkopuolen toiminta jatkuisi entiseen tapaan. On selvää, että pöly- ja meluhaitat tulevat estämään lähialueen virkistyskäyttöä. Voidaan perustellusti pohtia, kuka haluaa kerätä kvartsipölyn peittämiä mustikoita ja sieniä tai nauttia luonnosta, jonka äänimaiseman louhoksen murskaustoiminnan melu pilaa. Arviointiselosteessa ei ole lainkaan huomioitu toiminnassa syntyvän kvartsipölyn vaikutuksia lähialueen marjoille tai sienille ja niiden terveysvaikutuksille. Kvartsipöly kuuluu syöpävaaraa aiheuttaviin aineisiin. Samoin on turha kuvitella, että suunnistusta jatketaan louhoksen läheisyydessä, sillä aktiivisena suunnistuksen harrastajaperheenä tiedämme, että kukaan ei tee karttaa louhoksen viereen ja urheilijat eivät halua täyttää keuhkojaan kvartsipölyllä. **Vaihtoehtojen VE1 tai VE2 toteutuessa, koko lähialueen hyödyntäminen virkistäytymiseen ja palautumiseen päättyy ja siten kielteiset sosiaaliset vaikutukset ovat merkittävät.**

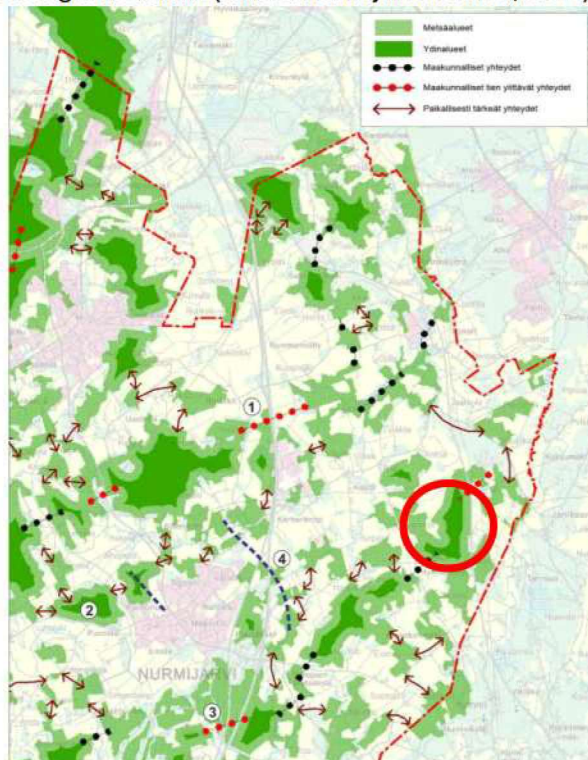
Useiden eri vaikutusten kohdalla arviointiselostuksessa todetaan, että seurantaohjelma kullekin kyseessä olevalle vaikutukselle esitetään ympäristölupahakemuksessa (esim. kappale 24, s. 127). Ilman suunnitelmaa ei pystytä arvioimaan koko seurannan mielekkyyttä. Lisäksi laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (19 §) yksiselitteisesti toteaa: *"Arviointiselostuksen tulee sisältää tarvittavat tiedot hankkeesta, kuvaus ympäristön nykytilasta, kuvaus hankkeen ja sen kohtuullisten vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista, niiden lieventämisestä, seurannasta ja vaihtoehtojen vertailusta, tiedot ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteuttamisesta ja yleistajuinen yhteenveto."* **Seurannan suunnitelman / ohjelmien puuttuminen arviointiselosteesta on erittäin merkittävä puute ja tekee jo yksinään arviointiselosteesta riittämättömän.**

Jos hanke toteutuu, tulee sillä olemaan merkittävä kielteinen ja peruuttamaton vaikutus alueen luontoon. **Louhintahiekka on jo nyt tarkoituksella tuhonnut suojeltavia kohteita sekä saastuttanut luontoa.** Vastoin kaikkia lupauksia, Louhintahiekka oy on jo aloittanut hankealueen infrastruktuurin rakentamisen ja sen yhteydessä he ovat muokanneet suojeltua linnanojaa sekä ovat tuoneet pilaantunutta purkujätettä alueelle (tästä kuvat kyläläisten yhteisvastineessa). Kun tiedämme Louhintahiekka oy:n toiminnan muissa kohteissa ja jo tapahtuneen tässä nimenomaisessa kohteessa, on selvää, että heitä eivät luontoarvot kiinnosta. **Molemmissa suojelluissa noroissa, linnanojassa ja männistönojaissa, on havaittu arviointiselostuksessa erittäin uhanalaista luontaisesti lisääntyvää villiä meritaimenta.** Linnanojan kutu oli myös onnistunut erityisen hyvin vuonna 2020 ja vastaavasti männistönoja todettiin soveltuvan taimenen elinympäristöksi. **Hankesuunnitelman vaihtoehdot VE1 ja VE2 aiheuttavat sietämättömän ja merkittävän kielteisen vaikutuksen erittäin uhanalaisen meritaimenen lisääntymiselle noroissa.** Kielteinen vaikutus johtuu erityisesti hankkeen luonteesta (jätevesien johtaminen käsittelyn jälkeen noroihin), jonka vuoksi todennäköisesti tapahtuvia

haitallisia vaikutuksia ei voida kokonaan poistaa. Lisäksi Männistönojaan johtava purkuoja on salaoja, joka toimii täydellä kapasiteetilla rankkasateiden ja lumien sulaessa, jolloin hankealueen vesien purku ei enää onnistuisi. **Tämä on selkeä osoitus siitä, että hankesuunnitelmia ei ole tehty kunnolla, eikä todellisiin olosuhteisiin ole tutustuttu.**

Alueella on havaittu kirjojokikorentoja. Laji on mainittu EU:n luontodirektiivin liitteissä IV(a) ja II, minkä lisäksi se on rauhoitettu Suomen luonnonsuojelulain nojalla. Luontodirektiivin liitteessä IV on kielletty lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen ja liitteen II nojalla lajille voidaan perustaa suojelualueita. Kirjojokikorentoa koskevassa lisäselvityksessä havaittiin, että **Linnamäen ja Lumikallion kaakkoispuolen metsäaukeat voidaan käsittää kirjojokikorentojen levähdyspaikoiksi, joita on kielletty Luontodirektiivin mukaan hävittämästä ja heikentämästä.** Linnamäellä laji oli varsin runsaslukuinen puuston rajaamalla kalliorinteen pienialaisella ja suojaisella aukkopaijalla. **Luontodirektiivissä määritellyn uhanalaisen lajin suojelu on ensiarvoisen tärkeää ja viranomaisten tulee varmistaa, että hankkeen vastuutaho ei tuhoa tätä tärkeää kirjojokikorentojen levähtämispaikkoja. Luontodirektiivin perusteella ja merkittävien kielteisten vaikutus johdosta sekä vaihtoehto VE1 että VE2 tulee hylätä.**

Suunniteltu hankealue tuhoaa toteutuessaan merkittävän ekologisen reitin ja luonnon ydinalueen. Arviointisuunnitelmassa tämän vaikutuksia ei ole arvioitu riittävällä tarkkuudella. On selvää, että VE1 ja VE2 muuttaisivat merkittävästi eläinten, kuten esimerkiksi hirvien, peurojen ja ilvesten kulkureittejä ja johtaisivat suurempiin onnettomuuslukuihin erityisesti Hämeentiellä sekä luonnontasapainon heikkenemiseen. Alla olevassa kuvassa on esitetty selkeästi hankealueen tärkeys ekologiselle reitille (Lähde: Nurmijärven kunta, 2014).

Kuva 4. Tärkeät metsäalueiden väliset ekologiset yhteydet Nurmijärven kunnassa. Punaisilla pisteillä on merkitty vilkkaiden teiden kanssa risteävät yhteydet ja tummansinisillä pisteillä maakuntakaavan viheryhteystarpeet Kirkonkylän ympäristössä. Karttopohja © Maanmittauslaitos.

Ekologiset yhteydet toimivat yleensä sitä paremmin, mitä leveämpiä ja yhtenäisempiä ne ovat. Hankesuunnitelman vaihtoehdot VE1 ja VE2 käytännössä tuhoavat tämän yhteyden.

Arviointiselosteessa hankkeen vastuutaho siirtää omaa vastuutaan hankealueen naapuri metsien omistajille: *"Hankkeen vaihtoehtoehdon VE1 tai VE2 toteutuessa ekologiselle yhteydelle jää tilaa metsäalueella ainoastaan hankealueen itäpuolella. Liian pieni ekologinen yhteys voi lisätä eläinkolareiden riskiä lähialueilla. Haitallisia vaikutuksia voidaan pienentää jättämällä hankealueen itäpuolelle riittävän suuri metsäalue."* (arviointiselosteen kappale 17.1.8, s. 112). **Hankkeen toteutuessa kielteiset vaikutukset olisivat merkittävät ja ne tuhoaisivat Nurmijärven tämän osan ekologisen yhteyden.**

Kokonaisuudessa eri vaikutukset luonnolle ja uhanalaisille eläimille ovat niin vakavat ja peruuttamattomat, että sekä VE1 ja VE2 vaihtoehdot tulee hylätä.

Melun ja pölyn osalta hankkeen vastuutaho tulee velvoittaa ottamaan käyttöön kaikkia arviointiselostuksessa esille nostettu hyvät käytännöt ja modernit työtavat ja -välineet, mikäli hanke etenee. Lisäksi kaikki melun ja pölyn torjunnan toimenpiteet tulee olla toteutettuna ennen varsinaisen toiminnan aloittamista, jotta haitat väestölle ja luonnolle voidaan minimoida.

Molempien haittojen osalta arviointiseloste on puutteellinen ja lain vastainen sen suhteen, että seurantasuunnitelmaa ei ole esitetty. Lisääntyvän liikenteen vaikutus on jätetty huomioimatta monista toiminnoista. Lisäksi ilta-ajan tiukempia melurajoituksia ei ole huomioitu, eikä impulssimelua kaikista melun lähteistä. Arviointiselostuksessa esitetään lähialueen asukkaiden kannalta kohtuuttomia toiminta-aikoja. **Jokaisella on oikeus nauttia kotirauhasta ja sen vuoksi hankkeen toimintaa tulee rajoittaa siten, että liikennettä, melua ja pölyä aiheuttavaa toimintaa ei ole arkipäivien klo 8-16 ulkopuolella. Suunnitelmien vaikutukset ovat merkittävän kielteiset vaihtoehdoissa VE1 ja VE2.**

Sekä vaihtoehdot VE1 että VE2 tuottavat uhan kotimme vesihuollolle. Raalan kylällä ei ole kunnallista vesihuoltoa, joten talouksilla on oltava omat kaivot. **Hankkeen vastuutaholta tulee ehdottomasti vaatia vesiluvan hakemista.** On erittäin mahdollista, että hankkeen mukaisen toiminnan tuloksena lähialueen vesihuolto vaarantuu. **Hankkeen vastuutaholta pitää edellyttää etukäteen suunnitelmaa, jolla lähialueiden kiinteistöjen vesihuolto voidaan välittömästi ja jatkuvasti taata mahdollisen vesihuollon vaarantumisen johdosta.** Maa-ainesten ottaminen voi muuttaa pohjaveden laatua ja määrää sekä olennaisesti vähentää tärkeän muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuutta, sekä muutoin huonontaa sen käyttökelpoisuutta tai muulla tavalla aiheuttaa vahinkoa ja haittaa vedenotolle ja veden käytölle talousvetenä ilman kiinteistön omistajan antamaa suostumusta. **Emme missään tapauksessa anna lupaa ja suostumusta Louhintahiekalle vaarantaa oman kaivomme vedenottoa ja vedenkäyttöä talousvetenä.**

Tärinävaikutusten osalta meidän kiinteistömme sijaitseen noin 30 m päästä Hynnänkorventiestä ja toisin kuin arviointisuunnitelman kartoissa sanotaan, talomme on rakennettu saven eikä moreenin päälle. Tästä on olemassa maaperäkartoituksen tiedot. Tällä hetkellä Hynnänkorventiellä kulkee hyvin vähän raskaassa murskekuormassa olevaa raskasta liikennettä. Kuitenkin jokaisen ohiajon huomaa, sillä tärinä kulkeutuu tieltä sisään asuinrakennukseen. Jos raskas liikenne lisääntyy, aiheutuu tästä meille kohtuutonta haittaa. **Lisäksi savimaa voi tärinän ja/tai pohjaveden muutosten vuoksi johtaa rakennusten painumiseen tai muihin rakenteiden rikkoontumiseen. Tämä on myös merkittävä kielteinen vaikutus.**

Meille merkittävänä kielteisenä vaikutuksena näkyy erityisesti liikenteen muutokset.

Arviointiselostuksessa on ristiriitaista tietoa liikenteen määrästä, mutta on selvää, että Hynnänkorventien osalta raskaan liikenteen lisääntyminen lisää turvallisuusriskiä merkittävästi. Alla on kuva talomme kohdalta C-liittymän läheltä etelään päin. Kyseessä on täysin normaali ja

jokapäiväinen tilanne, jossa auto väistää jalankulkijaa. Vastaavia heikon näkyvyyden kohtia on Hynnänkorventiellä useita. Jos kuvaajan kohdalla olisi ollut raskas ajoneuvo tulossa hankealueelta ajaen sallittua 60 km/h nopeutta, olisi onnettomuuden välttäminen ollut hyvin vaikeaa. Näkyvyys mäen nyppylän ja mutkan taakse on huono jopa kuorma-auton hytistä. Tiellä on jatkuvasti ojaan ajoja talvikaudella, mutta niitä ei virallisiin tietoihin tule, kun paikalliset traktorit käyvät auttamassa autot ojasta. On kestämaton tilanne turvallisuuden kannalta, mikäli hankealueen liikennettä ohjataan kapealle ja mutkaiselle Hynnänkorventielle.

Selkeä sosiaalinen kielteinen vaikutus on myös siinä, että liikenneturvallisuuden heiketessä lapsia ei voi enää päästää kulkemaan yksinään esimerkiksi kävellen tai pyörällä kavereiden luokse.

Vastaavasti muukin liikunta ja liikkuminen muuttuu tiellä vaaralliseksi, ihan kaiken ikäisille kyläläisille. Hynnänkorventielle ei tule ohjata yhtään liikennettä hankkeeseen liittyen.

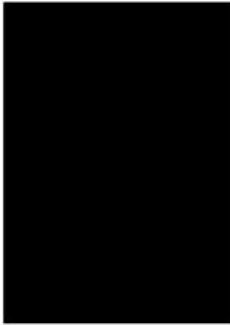
Arviointiselosteen liikenneturvallisuusosuosuus on tehty toimistotyönä, joten sen paikkansapitävyys ja arvo on mitätön. Jos liikennettä ohjataan Hynnänkorventielle, on sen vaikutukset merkittävän kielteiset.

Hankkeen vastuutaho on läpi arviointiselostuksen käyttänyt epämääräisiä toteamuksia eikä ole käytännössä sitoutunut mihinkään esittämäänsä asiaan. On selvää, että arviointiseloste ei täytä

YVA:n vaatimuksia suunnitellun hankkeen kokonaisvaikutusten osalta YVA lain mukaisesti. On myös merkittävää, että hanketta vastustaa koko vaikutusalueen yhteisö, mukaan lukien kunnat.

Kokonaisuudessaan arviointiselostuksen vaihtoehdot VE1 ja VE2 aiheuttavat merkittäviä kielteisiä vaikutuksia sekä luonnolle, yhteiskunnalle että alueen asukkaille. Arviointiselostuksen vaihtoehdot VE1 ja VE2 tulee hylätä ja vain VE0, eli nykytilanteen jatkuminen, on hyväksyttävissä oleva vaihtoehto.

Nurmijärvi 31.1.2021

Lähetäjä: Miia Pihlakari <miia.pihlakari@ymparistolaki.fi>
Lähetetty: maanantai 1. helmikuuta 2021 14.05
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: Mielipide Uudenmaan ELY-keskukselle /
Liitteet: Liite.pdf; Mielipide_Uudenmaan ELY-keskus_010221_ f

Luokat: Tomi; Ympäristö

Hei,

Lähetän ohessa mielpiteen Uudenmaan ELY-keskukselle Louhintahiekka Oy:n Nurmijärvellä sijaitsevan Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Nähtävillä 4.12.2020 – 1.2.2021.

Viite: Uudenmaan ELY-keskuksen kuulutus 4.12.2020, diaarinumero UUDELY/4370/2019

Pyydän ystävällisesti **kuittaamaan mielpiteen liitteineen vastaanotetuksi**.

Ystävällisin terveisin

Miia Pihlakari
asianajosihteeri
GSM 0400 774 858
miia.pihlakari@ymparistolaki.fi

Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy
PL 208 (Pohjoinen Makasiinikatu 6 A 8)
00131 Helsinki

Puh. (09) 2511 1620
Faksi (09) 2511 1621
www.ymparistolaki.fi

Tämä sähköposti on luottamuksellinen ja tarkoitettu ainoastaan vastaanottajalle. Mikäli ette ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, olkaa hyvä ja ilmoittakaa siitä lähettäjälle ja tuhotkaa viesti välittömästi.

This e-mail is confidential and is meant for the recipient only. If you are not the intended recipient, please inform the sender of this and destroy the message immediately.

Uudenmaan ELY-keskukselle

Asia: Mielipide Louhintahiekka Oy:n Nurmijärvellä sijaitsevan Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Nähtävillä 4.12.2020 – 1.2.2021.

Viite: Uudenmaan ELY-keskuksen kuulutus 4.12.2020, diaarinumero UUDELY/4370/2019

Mielipiteen esittäjä:

Asiamies ja prosessiosoite:

Asianajaja Sakari Niemelä
Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy
Pohjoinen Makasiinikatu 6 A 8, PL 208, 00131 Helsinki
Puh. (09) 2511 1620, Fax (09) 2511 1621

ASIANAJOTOIMISTO YMPÄRISTÖLAKI OY

Mielipide

1 Yleistä

1.1 Hankkeen kuvauksesta

YVA-selostuksen (jälj. selostus) mukaan hankkeen tarkoituksena on tuottaa rakennustoimintaan tarvittavaa kiviainesta sekä osoittaa paikka rakennustoiminnassa syntyvien pilaantumattomien ylijäämämaiden sijoitukselle. Lisäksi tarkoituksena on mahdollistaa rakennustoiminnassa syntyvien jätteiden ja materiaalien, kuten purkubetonin ja kantojen, käsittely uudelleenkäyttöä varten. Suunniteltu otettava kiviaineksen määrä ylittää 200 000 m³ ktr vuodessa ja läjitettävän pilaantumattoman maa-aineksen määrä ylittää 50 000 t vuodessa.

Hankealue koostuu läntisestä (Linnamäki) ja itäisestä (Lumikallio) kaivualueesta sekä niiden välisestä varasto-/toimintakentästä. Linnamäen kaivualueen pinta-ala on noin 6,7 ha, Lumikallion noin 22,2 ha ja hankealueen *kokonaispinta-ala on noin 60 ha*. Kysymyksessä on näin ollen *vaikutuksiltaan laajamittainen ja varsin pitkäkestoinen toiminta*, jonka on suunniteltu jatkuvan arviolta vuosiin 2041-2061 asti riippuen otettavan ja sijoitettavan kiviaineksen määrästä. Kuten ELY arviointiohjelmaa koskevassa lausunnossa (UUDELY/4370/2019, 22.11.2019) korosti, ”*hanke on huomattavan pitkäkestoinen ja laaja. Tämän vuoksi arviointiselostuksen ja sitä varten tehtävien selvitysten laatuun ja laajuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.*”

1.2 Vaikutusalueesta

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat Linnamäen luoteis- ja länsipuolella ja Lumikallion itäpuolella noin 300 m etäisyydellä kaivualueesta. Hankealueesta 1 km etäisyydellä sijaitsee jopa 80 asuinkiinteistöä. Noin 400 m hankealueelta länteen Hynnänkorventien varrella sijaitsee yksi vapaa-ajan rakennus sekä toinen noin 800 m hankealueen reunasta lounaaseen.

Hankealuetta lähimmät pohjavesialueet Jäniksenlinna ja Teilinummi sijaitsevat hankealueesta 1-2 km itään ja pohjoiseen. *Päijännetunneli* sijaitsee hankealueen itäpuolella pohjois-eteläsuuntaisesti *lähimmillään vain noin 800 metrin päässä hankealueesta.*

Hankealue sijaitsee *Vantaanjoen keskiosan ja Palojoen vesistöalueiden vedenjakajalla*. Nykytilassa hankealueen *valumavedet* kulkeutuvat Vantaanjokeen Palojoen, Linnanajan ja Männistönojan kautta. *Hankealueen kohdalla Vantaanjoen pääuoma kuuluu Vantaanjoen Natura 2000 -alueeseen (FI0100104)*. Yhtenä perusteena Natura-alueen perustamiselle on joessa esiintyvä luontodirektiivin simpukkalaji vuollejokisimpukka (*Unio crassus*). Luontodirektiivin lajeista myös saukkoa (*Lutra lutra*) esiintyy säännöllisesti Vantaanjoen pääuomassa. Sekä Männistöjoessa että Linnanajassa esiintyy *luontaisesti lisääntyvää taimenta*. Kuten jäljempänä esitetään, hankkeen vaikutukset ulottuvat paitsi lähivesistöihin aina Vantaanjoen vesistöalueelle. Samoin hankkeen pohjavesivaikutusten ulottuvuus on arvioitu riittämättömästi.

1.3 Toiminnan luonteesta

Alueella tehtäisiin *kiviaineksen ottoa, pilaantumattoman maan vastaanottoa, maa-aineksen, kantojen, energiapuun, betonin ja asfaltin käsittelyä ja varastointia sekä mahdollisesti asfaltin ja betonin valmistusta*. Kallioalueella porattaisiin päiväaikana maanantaista perjantaihin klo 7–21 ja louhetta rikotetaan klo 8–18. Alueella murskattaisiin louhetta päiväaikana maanantaista perjantaihin klo 7–22. Käsittelyjaksojen aikana puuainesta haketetaan, betonia ja asfalttia murskataan sekä maa-ainesta seulotaan päiväaikana maanantaista perjantaihin klo 7–22. Haketusta, seulontaa ja murskausta valmistelevia töitä tehtäisiin klo 6.30–7.00.

Toimintaan liittyy olennaisena elementtinä *huomattava liikenne*. Suunnitellulla maa-ainesten otto- ja vastaanottomäärillä alueelle tapahtuva liikenne olisi 60 kuljetusta vuorokaudessa. Liikenteen on arvioitu jakaantuvan tasaisesti klo 6–22 väliselle ajalle. Asfalttiasema ja betoniasema olisivat toimintapäivinä käynnissä klo 5–20 ja tuotannon kanssa samaan aikaan toimisi myös pyöräkuormaaja.

Oheistoimintojen sijoittelua ei ole kuvattu riittävällä tavalla (jättemaan sijoittelu, betonin ja asfaltin käsittely jne.).

2 Eräistä sovellettavista säännöksistä

2.1 YVA-laki

YVA-lain 15 §:n mukaan hankkeen ympäristövaikutukset on selvitettävä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä suunnittelun *mahdollisimman varhaisessa vaiheessa* hankkeen muu valmistelu huomioon ottaen vaihtoehtojen ollessa vielä avoinna. YVA-lain 19 §:n mukaan hankkeesta vastaavan tulee laatia ympäristövaikutusten arviointiselostus arviointiohjelman ja *yhteysviranomaisen* siitä *antaman lausunnon pohjalta*. YVA-lain 23 §:n mukaan yhteysviranomainen tarkistaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun sekä laatii tämän jälkeen perustellun päätelmänsä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Katsomme jäljempänä esitettävin perustein, että hankkeen vaikutuksia ei ole arvioitu riittävällä tavalla eikä YVA-selvitys siten muodosta riittävää perustaa perustellun päätelmän muodostamiselle eikä hankkeen edellyttämien lupien arvioimiselle. Arviointiselostuksen laatimisessa ei ole myöskään riittävällä tavalla otettu huomioon yhteysviranomaisen lausuntoa.

YVA-lain 4 §:n mukaan ko. lakia *sovellettaessa otetaan huomioon, mitä* hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista on muussa yhteydessä selvitetty, sekä *sovitetaan yhteen tässä laissa ja muussa lainsäädännössä edellytetyt selvitykset*. Arviointiselostuksen käyttämisestä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:n mukaisena arviointina säädetään mainitun pykälän 4 momentissa.

2.2 Luonnonsuojelulaki ja vesienhoitolaki

Koska hankkeen vaikutukset ulottuisivat mahdollisesti Vantaanjoen Natura 2000 -alueelle, hankkeen vaikutukset on arvioitava luonnonsuojelulain (jälj. LSL) edellyttämällä tavalla. Myös *vesienhoitolain* (laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä, 1299/2004) vaatimukset on otettava huomioon hankkeen vesistövaikutusten johdosta.

LSL 65.1 § edellyttää, että jos hanke tai suunnitelma *joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa* todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen

toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Vesienhoitolaila pantiin kansallisesti täytäntöön yhteisön vesipolitiikan puitteista annettu direktiivi 2000/60/EY, joka velvoittaa jäsenvaltioita säätämään vesien tilaa kartoittavan ja vesien käyttöä ohjaavan suunnittelujärjestelmän. Järjestelmän tavoitteena on pinta- ja pohjavesien tilan edistäminen siten, että niiden tila on vähintään hyvä. Mikäli hanke vaarantaa saavutettavissa olevan tavoitetilan tai sen saavuttamisen, lupaa ei vesipuitedirektiivin ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella voida myöntää (ks. mm KHO:2017:87). EU-tuomioistuimen ns. Weser-tuomion (C-461/13) mukaan pintavesimuodostuman tilan huononeminen on kysymyksessä heti, jos ainakin yhden vesipuitedirektiivin liitteessä V tarkoitetun laadullisen tekijän tila huononee yhdellä luokalla.

Luonnonsuojelulain soveltamisessa on otettava huomioon sillä voimaan saatettu luontodirektiivi ja sitä koskeva oikeuskäytäntö. Vastaavasti vesienhoitolain soveltamisessa on huomioitava sillä voimaan saatettu vesipuitedirektiivi soveltamiskäytäntöineen. Näin ollen luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettua arviointivelvollisuutta harkittaessa ja vesienhoitolain tavoitteiden toteutumista arvioitaessa on otettava huomioon EU-oikeudellinen ennalta varautumisen/varovaisuusperiaate.

Katsomme jäljempänä esitettävin perustein, että YVA-selvitys *ei muodosta riittävää perustaa vaikutusten arvioimiselle* myöskään luonnonsuojelulain ja vesienhoitolain vaatimalla tavalla.

2.3 MURAU-asetus (Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta, 800/2010)

Asetuksen 3 §:n mukaan toimintaa ei saa sijoittaa alle 400 metrin päähän melulle tai pölylle erityisen alttiista kohteista, kuten sairaalasta, päiväkodista, hoito- tai oppilaitoksesta. Kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.

Kivenmurskaamo voidaan sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta ainoastaan, jos toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla toiminta rakennukseen tai muita teknisiä keinoja käyttäen

luotettavasti ja ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että toiminta häiriöille alttiissa kohteessa ei ylitä 7 §:ssä tarkoitettuja melutason arvoja. Lisäksi toiminnasta ei saa aiheutua sellaista ilmanlaadun heikkenemistä, joka vaarantaa 5 §:ssä tarkoitetun ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamisen.

Asetuksen 4.4 § edellyttää, että, *jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettusta piha-alueesta tai muusta häiriöille alttiista kohteesta*, kuten tässä tapauksessa, on pölyn joutumista ympäristöön estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

3 Yhteysviranomaisen lausunnosta

ELY:n arviointiohjelmaa koskevassa lausunnossa (UUELY/4370/2019, 22.11.2019) todettiin, että *”hanke on huomattavan pitkäkestoinen ja laaja. Tämän vuoksi arviointiselostuksen ja sitä varten tehtävien selvitysten laatuun ja laajuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.”* Lausunnossa edellytettiin mm., että:

- hankkeen yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa arvioidaan riittävällä tavalla,
- vaikutukset pinta- ja pohjavesiin sekä vaikutukset maankäyttöön arvioidaan riittävän laajalta alueelta,
- vaikutukset Vantaanjokeen ja Palojokeen perustuvat riittäviin selvityksiin,
- vesienhoidon tavoitteet otetaan asianmukaisesti vaikutusten arvioinnissa huomioon,
- luontoselvitystä täydennetään uomissa esiintyvän lajiston osalta,
- vaikutukset Vantaanjoen Natura 2000 -alueeseen tulee arvioida, ottaen huomioon etenkin vuollejokisimpukkaan, meritaimeneen ja saukkoon kohdistuvat vaikutukset. Jos hanke yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa saattaa merkittävästi heikentää Natura 2000 -alueen valintaperusteita, tulee ELY-keskukselta pyytää luonnonsuojelulain 65 § mukaista lausuntoa,
- laskeutusaltaille varataan hankealueella riittävä tila,
- arviointiselostukseen sisällytetään arvio hankkeen keskeisistä riskeistä sekä keinot niiden hallitsemiseksi.

Katsomme jäljempänä esitettävin perustein, että YVA-selvityksessä *yhteysviranomaisen lausuntoa ei ole otettu riittävästi huomioon ja hankkeen vaikutukset on arvioitu puutteellisesti.*

4 Hankkeen vaikutuksista

4.1 Hankkeen yhteisvaikutuksista muiden hankkeiden kanssa

ELY totesi, että hankkeet, joilla voi olla yhteisvaikutuksia tämän hankkeen kanssa, tulee kuvata ja esittää kartalla. Tällaisina hankkeina mainittiin mm. Lohja-Rudus Oy:n Mäntymäen kiviainesten ottoalue, Mustajoen multajaloste Oy:n maa-ainesten ottoalue, Åbergin soranottoalue, Teilinummen tekopohjavesihanke ja Kreate Oy:n kallion louhintahanke. Lisäksi hanke sijaitsee vain 800 metrin etäisyydellä Päijänne-tunnelista.

Selostuksessa katsotaan, että hankkeella ei olisi merkityksellisiä yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Ruduksen hankkeen todetaan sijaitsevan usean kilometrin päässä. Samoin Kreaten hankkeen todetaan sijaitsevan ”niin kaukana hankealueesta, että vaikutusten ei arvioida ulottuvan Louhintahiekan hankkeen vaikutusalueelle”. Selostuksessa todetaan, että ”Koska Ruduksella on uusi ympäristölupa (14.5.2020) ja Kreaten lupahakemus on vireillä, on oletettavaa, että kaikilta toimijoilta edellytetään huolellista hulevesien käsittelyä. Siten toimijoiden yhteisvaikutuksia Vantaanjokeen *ei arvioida aiheutuvan*”. Mainittujen hankkeiden *yhteisvaikutuksia mm. Vantaanjokeen ei ole arvioitu* ja yhteisvaikutusten merkitys sivuutetaan viittauksin positiiviseen oletukseen.

Jäniksenlinnan pohjavesialueella todetaan olevan tekopohjavesilaitos, joka pumpppaa Päijännetunnelin vettä ja imeyttää sitä pohjavesimuodostumaan eivätkä hankkeen pohjavesivaikutukset arvioinnin mukaan näin ollen ulottuisi Jäniksenlinnan ja Teilinummen pohjavesialueille eikä niiden lähelle. Siten hanke ei selostuksen mukaan aiheuttaisi yhteisvaikutuksia tekopohjavesihankkeiden kanssa. Katsomme, että selostus on *puutteellinen yhteisvaikutusten osalta myös mm. koskien pohjavesivaikutuksia* niiden puutteellisen arvioinnin vuoksi, mikä ilmenee seuraavaksi käsiteltävästä AFRY Oy:n/Jukka Ikäheimon (johtava asiantuntija, pohjavesiosasto) 27.1.2021 päivätyistä asiantuntijalausunnosta.

Edellä esitetyin perustein katsomme, että *yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa on arvioitu puutteellisesti.*

4.2 Vaikutuksista pohjavesiin

Ikäheimo toteaa lausunnossaan mm. seuraavaa:

”Arviointiselostuksessa on esitetty, että vaihtoehdossa VE1, ottotaso +70 ei kallioulouhokseen kerry pohjavettä, eikä pohjaveden alennustarvetta siten ole. Viereinen pelto on tasolla +70 ja on oletettavaa, että yli 17,5 metriä tätä ylempänä sijaitsevassa Linnamäessä ja 20 metriä tätä korkeammalla sijaitsevassa Lumikalliossa on pohjavedenpinta hyvin todennäköisesti pellon tasoa korkeammalla. *Siten molemmissa vaihtoehdoissa joudutaan todennäköisesti alentamaan pohjaveden tasoa pumppauksella. Lähtötiedot ovat puutteelliset, alueelle olisi jo arviointivaiheessa tullut asentaa havaintoputkia.*

Pohjavesivaikutuksia on arvioitu ruhjetulkinnalla ja kokemusperäisellä kaavalla. Kaava ei käytännössä kuitenkaan sovellu kalliopohjaveden vaikutusarviointiin. Kalliossa pohjavesi liikkuu vain kallion raoissa, jolloin koko kalliomassalle annettu vedenjohtavuus antaa virheellisen kuvan vaikutusalueesta. Vettä johtavaa yksittäistäkin rakoilua pitkin pohjaveden alentamisen vaikutus voi ulottua hyvinkin laajalle, useita satoja metrejä. Näin käy silloin, kuin kaivannon ja kallioporakaivon rakoiluvyöhykkeet ovat yhteydessä keskenään. Vesilain tarkoittamia vaikutuksia voi syntyä lähialueen porakaivoissa. Pumpattavan pohjavesien laskennalliset määrät vaikuttavat varsin pieniltä ja optimistisilta.

Lopullisessa tilanteessa kaivannon pohjavedenpinta palautuu hiljalleen ennalleen, mikäli jatkuvaa pumppausta ei toteuteta. Suuri määrä täytöistä jää pohjavedenpinnan alapuolelle, myös humusta sisältävät maa-ainekset. Silloin pohjavesivaikutukset ulottuvat samaan suuntaan, jonne pohjavesi virtaa kalliossa nykyisellään. Tämä suunta ei ole arviointiselostuksen mukaan tiedossa. *Pohjaveden haitallisia laatuvaikutuksia voi siten jatkossa esiintyä. Tilannetta voidaan parantaa sijoittamalla pohjaveden pinnan alle vain puhtaita humuksettomia maita. Pohjavedenpinta selvitetään arviointiselostuksen mukaan myöhemmin, jolloin se on tiedossa. Pohjaveden pinnan alapuolelle ei ole missään oloissa järkevää sijoittaa pohjaveden laatuun haitallisesti vaikuttavia massoja, kuten humuspitoisia maita. Tämä seikka pitää jatkosuunnittelussa arvioida uudelleen.*”/korostukset mielipiteen kirjoittajan

Pohjavesivaikutusten arviointiin liittyvä epävarmuus todetaan myös YVA-selostuksessa seuraavasti: ”Pohjavesivaikutusten arviointiin liittyvien epävarmuuksien vuoksi on mahdollista, että kallioperässä on arvioitua enemmän rakoilua, jolloin kaivantoon voisi kertyä arvioitua enemmän vettä.”

4.3 Vaikutuksista pintavesiin ja laskeutusaltaiden riittävydestä

Selostuksessa todetaan, että hankkeen alkuvaiheessa kasvillisuuden ja pintamaan poisto sekä toiminnan aikana kiviaineksen louhinta, otto ja pilaantumattomien maa-ainesten sijoittaminen hankealueelle voivat lisätä valumavesien kiintoainespitoisuutta ja sameutta. Louhinnassa käytettävä typpipitoinen räjähdysaine puolestaan voi lisätä valumaveden typpipitoisuutta. Muita mahdollisesti pintaveden laatuun vaikuttavia tekijöitä on kierrätysbetonin käsittely alueella, mikä voi nostaa valumavesien pH:ta ja sulfaattipitoisuutta.

Hankealueen valumavedet jakautuvat kolmelle valuma-alueelle ja valuvat Linnanojaan ja Männistönojaan sekä hankealueen itäosalta pelto-ojia pitkin Palojokeen. Linnanoja laskee Vantaanjokeen ja Männistönoja Palojokeen, joka yhtyy Vantaanjokeen. Vantaanjoen pääuoma kuuluu hankealueen kohdalla Vantaanjoen Natura 2000 -alueeseen (FI0100104).

Selostuksen mukaan hankealueelle rakennetaan vesienkäsittelyjärjestelmä estämään kiintoaineksen, ravinteiden ja haitta-aineiden kulkeutumista Linnanojaan ja Männistönojaan. Vesienkäsittelyjärjestelmä koostuisi kolmesta peräkkäisestä altaasta – tasausaltaasta, suodatusaltaasta ja kosteikosta. Tasausaltaiden *mitoituksessa käytettiin kerran viidessä vuodessa toistuvaa sadetapahtumaa*. Sadetapahtuman kesto todetaan valitun valuma-alueen koon perusteella.

Vaikka selostuksessa todetaan, että ilmastonmuutoksen myötä ääri-ilmiöiden kuten rankkasateiden määrä tulevaisuudessa lisääntyy, siitä ei ilmene, miksi altaiden mitoituksen perusteeksi valittiin kuitenkin kerran viidessä vuodessa tapahtuva sadetapahtuma. Näin ollen väite, jonka mukaan rankkasateisiin olisi varauduttu hulevesien käsittelyllä, on ilmeisen virheellinen poikkeukselliset tilanteet, ilmaston muutos ja hankkeen pitkäkestoisuus huomioon ottaen.

Myös pohjaveden purkautuminen pintaveteen ja kaivantoihin tulisi ottaa huomioon tasausaltaiden mitoituksessa. Kuten selostuksessa todetaan, pohjavesivaikutusten arviointiin liittyvien epävarmuuksien vuoksi on mahdollista, että kallioperässä on arvioitua enemmän rakoilua, *jolloin kaivantoon voisi kertyä arvioitua enemmän vettä*. Tällöin jouduttaisiin pumppaamaan arvioitua

enemmän vettä pois kaivannosta. *Pumpattu vesi laskettaisiin tasausaltaaseen. Koska pohjavesivaikutukset on selostuksessa arvioitu ilmeisen alimittaisesti ja epävarmasti tasausaltaiden mitoitus ei ilmeisesti tähtäkään osin, pohjavesivaikutusten osalta, perustu riittäviin tietoihin.*

Pohjaveden purkautuminen pintavesiin voi myös suoraan heikentää pintaveden laatua. Selostuksen mukaan hankealueelta *purkautuu pohjavettä lähialueen ojiin.* Kuten selostuksessa todetaan, pohjaveden pinnan alapuolelle sijoitettava maa-aines voi aiheuttaa veden samentumista ja orgaaninen aines voi muuttaa vedenlaatua täyttöalueen läheisyydessä *eikä sitä voi teknisin toimenpitein estää.* Näin ollen pohjaveden laadun muutos voinee vaikuttaa pintaveden laatuun: *”Osa hankealueen pohjavedestä saattaa purkautua suoraan hankealueen lounaispuolella sijaitsevaan avo-ojaan eikä siten kulkeudu vesienkäsittelyjärjestelmän kautta”.*

Pohjaveden ja pintaveden laatua varastoalueen reunalla todetaan seurattavan, jolloin mahdolliset muutokset veden laadussa havaittaisiin ja voitaisiin ryhtyä toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten pienentämiseksi. Selostuksesta ei kuitenkaan ilmene, millä tavoin haitallisia vaikutuksia voitaisiin hallita *poikkeuksellisissa tilanteissa ja tasausaltaiden kapasiteetin ylittyessä.*

Katsomme, että vesien käsittelyllä ei kyetä sulkemaan pois riskiä haitallisista pintavesivaikutuksista alueen vesistöihin, Vantaanjokeen ja Vantaanjoen Natura 2000 -alueen suojeluarvoille, mm. jokihelmisimpukalle, pohjaeläimistölle ja kalastolle.

4.4 Vaikutuksista luontoarvoihin

Hankkeen luontoselvityksessä (Ympäristötutkimus Yrjölä, 28.11.2019) luontovaikutusten selvitys kohdistettiin selvityksessä esitetyin teemallisin rajoituksin ja lähinnä hankealueelle, jolloin mm. vaikutukset vesistöitse rajautuivat sen ulkopuolelle. Selvityksen yhteydessä todettiin alueella havaitun eräitä harvalukuisia hyönteislajeja. Tiukasti suojelluista lajeista havaittiin luontodirektiivin IV(a) ja II liitteissä mainittua kirjojokikorentoa. Vaikutukset kirjojokikorenon suojelutavoitteisiin eivät kuitenkaan ilmene selvityksestä riittävällä tavalla.

Arvioinnin epävarmuutta todettiin lisäävän mm. se, että alueelta ei ole pidemmän aikavälin tietoja ja osa tiedoista perustuu yksittäisiin havaintoihin. Tietoja ei myöskään ole systemaattisesti kerätty hankealueen ulkopuolelta. Selostuksen mukaan *”Tarvittaessa selvityksiä voidaan tarkentaa hankkeen suunnittelun aikana”.*

Selvityksen mukaan suurin vaikutus hankkeella tulee olemaan ekologiseen yhteyteen ja luonnon ydinalueen säilymiseen alueella. Hankealue jakaisi ja pienentäisi olennaisesti metsäalueita ja sillä olisi merkittävä vaikutus ekologisen yhteyden toimivuuteen paitsi ko. yhteyden kaventuessa myös ympäröivän alueen olosuhteiden muutoksen (melu, pöly, liikenne jne.) vuoksi laajemmalla alueella. Myös YVA:n luontoselvityksen mukaan hanke sijoittuu arvioitulle luonnon ydinalueelle ja maakunnallisen ekologisen yhteyden alueelle: ”Hanke pienentää ydinalueen kokoa, ja saattaa heikentää ekologista yhteyttä, ellei yhteyden säilyttämistä oteta riittävästi huomioon suunnittelussa. Jos hanke toteutuu, ekologiselle yhteydelle jäisi tilaa metsäalueella ainoastaan hankealueen itäpuolella, joten siellä pitäisi varmistaa, ettei metsiä esimerkiksi avohakata. Muussa tapauksessa on riski, että hanke yhdessä lähialueiden metsätalouden kanssa heikentää maakunnallisen yhteyden laatua.” Näin ollen katsomme, että yhtenäiset metsäalueet tulee säilyttää mahdollisimman laajoina erityisesti hankealueesta lännen ja lounaan suuntaan, joissa metsäalue jatkuu laajempaan.

Selostuksen mukaan pohjaeläinnäytteet Linnanojasta ja Männistönojan kerättiin 11.6.2020 ja vuollejoki-simpukkaselvitys tehtiin puroinventoinnin yhteydessä 22.4.2020. Kuten selostuksessa todetaan, pohjaeläinnäytteille ajankohta oli huono, koska yleensä näytteet otetaan joko myöhään syksyllä tai jos havaintopaikka on ennestään tunnettu, voidaan näytteet ottaa myös keväällä. ”Aikataulusyistä” näytteitä ei voitu ottaa syksyllä ja keväällä taas varottiin taimenien kutua, eikä uomassa voitu sen takia kulkea. Luontoselvitykset ovat jo edellä mainituin perustein olennaisesti puutteellisia.

Selostuksen mukaan hankkeen vaihtoehtoilta VE1 ja VE2 tulisi olemaan vaikutuksia alueen linnustoon. Alueen arvokkaimpia lajeja ovat kanalinnot sekä hömötiainen, jonka osalta havaittiin useampi reviiri. Nämä lajit menestyvät Uudellamaalla enää vain riittävän suurilla metsäalueilla. Selostuksessa todetaan epä johdonmukaisesti, että kanalinnot ja hömötiaisen säilymisen kannalta on tärkeää, että *ottoalueiden ulkopuolella* on riittävän laajoja rakentamattomia metsäalueita. Tämä vaatimus koskee luonnollisesti aluetta, jota nyt suunnitellaan hankkeen tarpeisiin. Hanke pirstaloisi olennaisella tavalla metsäalueita. Luontoselvityksen mukaan hankealueen lounaiskulmaan sijoittuu useiden harvalukuisten lintujen reviirejä (pyy, käki, tilit ja sirittäjä).

4.5 Vaikutuksista Vantaanjoen Natura-alueeseen

Keskeisin puute luontoselvityksissä on kuitenkin, että hankkeen vaikutukset Vantaanjoen Natura 2000-alueeseen on jätetty arvioimatta. Se johtunee selostuksen päätelmästä, jonka mukaan

vesienkäsittelyjärjestelmän ansiosta kiintoaine- ja ravinnekuormituksen Vantaanjokeen ja Palojokeen ei arvioida lisääntyvän eikä hankkeella olisi vaikutusta Vantaanjoen Natura-alueeseen. Myöskään Palojoen ja Vantaanjoen kalastoon tai muuhunkaan uomien lajistoon hankkeella ei selostuksessa arvioida olevan vaikutuksia.

Katsomme viitaten edellä vesienkäsittelyjärjestelmän puutteellisuudesta todettuun, että *hanke saattaa erityisesti pintavesivaikutuksin heikentää Vantaanjoen suojeluarvoja*, erityisesti poikkeuksellisissa olosuhteissa. Näin ollen vaikutukset Vantaanjoen Natura 2000 -alueeseen tulee arvioida, ottaen huomioon etenkin vuollejokisimpukkaan, meritaimeneen ja saukkoon kohdistuvat vaikutukset, kuten myös ELY em. lausunnossaan totesi. Jos hanke yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa saattaa merkittävästi heikentää Natura 2000 -alueen valintaperusteita, tulee ELY-keskukselta pyytää luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista lausuntoa.

EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan *varovaisuusperiaatteesta johtuen* arviointia ei saa jättää suorittamatta siinäkään tapauksessa, että vaikutusten merkittävydestä ei olisi varmuutta etukäteen, mikäli mahdollinen merkityksellinen heikennys suojeluarvoon on ennakoitavissa. Esimerkiksi ratkaisussa C-127/02 Waddensee katsottiin, että vain sellaisessa tapauksessa, jossa ”ei ole olemassa mitään tieteelliseltä kannalta järkevää epäilyä tällaisten vaikutusten aiheutumatta jäämisestä”, arviointi voidaan jättää suorittamatta.

Katsomme, lisäksi, että paitsi ELY:ltä myös kalatalousviranomaiselta sekä muilta viranomaisilta, joiden tehtävänä on valvoa luonnon suojelun tavoitteiden toteutumisesta vaikutusalueella, erityisesti Vantaanjoen alueella ja Vantaanjoen Natura 2000 -alueella, tulee pyytää lausunto hankkeen vaikutuksista.

Yhteenvedon voidaan todeta, että YVA-selostuksessa vaikutukset Vantaanjoen Natura-alueeseen on arvioitu puutteellisesti. Huomiotta on jäänyt mm., että myös joen ja purojen kalakanta vaikuttaa olennaisesti vuollejokisimpukan esiintymiseen alueella toimiessaan väli-isäntänä simpukan toukkavaiheessa. Vuollejokisimpukka on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivilaji (92/43/ETY) sekä kansallisella luonnonsuojelulailla suojeltu laji. Kalakantojen heikkeneminen vaarantaisi suoraan myös vuollejokisimpukan esiintymisen ja näin ollen myös Vantaanjoen Natura-alueen suojeluarvot. Arvioinneissa on myös jätetty huomiotta Vantaanjoen *valuma-alueella harjoitetun muun toiminnan vaikutukset*. Luonto- ja ympäristövaikutuksia tulee ympäristölupaharkinnassa arvioida ympäristönsuojelulain ja luonnonsuojelulainsäädännön tulkintaa ohjaavien *ennaltaehkäisyn ja*

varovaisuusperiaatteen mukaisesti eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen. YVA:ssa tehdyt selvitykset eivät täytä varovaisuusperiaatteen ja ennalta varautumisen periaatteen asettamia vaatimuksia luontodirektiivissä ja luonnonsuojelulaissa ja toisaalta vesipuitedirektiivissä ja laissa vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004, jälj. vesienhoitolaki) edellytetyllä tavalla.

4.6 Vaikutuksista vesienhoidon tavoitteisiin

Selostuksessa katsotaan, että koska alueen hulevedet käsitellään vesienkäsittelyjärjestelmällä, jäävät vaikutukset pintaveteen ja kalastoon vähäisiksi. Näin ollen myöskään *vesienhoidon tavoitteiden* toteutumiseen Vantaanjoen keskiosan ja Palojoen vesimuodostuman osalta hankkeella ei katsota olevan vaikutusta. Katsomme että päätelmä on virheellinen edellä esitetyin perustein johtuen pintavesivaikutuksista tai niiden riskistä. Hanke vaarantaa vaikutusalueensa vesistöjen saavutettavissa olevan tavoitetilan tai sen saavuttamisen eikä ole tehtyjen selvitysten perusteella toteuttamiskelpoinen (ks. mm KHO:2017:87).

Vesienhoitolainsäädännön ja varovaisuusperiaatteen merkitys lupaharkinnassa korostuu myös tuoreessa oikeuskäytännössä. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi 19.12.2019 antamallaan vuosikirjaratkaisullaan T 6070 Finnulp Oy:n ympäristölupahakemuksen viitaten keskeisesti Euroopan Unionin tuomioistuimen ratkaisuun C-461/13 koskien vesipuitedirektiivin (2000/60/EY) 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan soveltamista. KHO toteaa ratkaisussaan mm. seuraavaa:

”Asiaa arvioitaessa vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain ja vesipuitedirektiivin velvoitteiden toteutumisen kannalta on erityisesti otettava huomioon unionin tuomioistuimen 1.7.2015 asiassa C-461/13 antama ennakkoratkaisu vesipuitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan tulkinnasta (Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland e.V. vastaan Saksan valtio; ns. Weser-tuomio). Unionin tuomioistuin on Weser-tuomiossa linjannut, että vesipolitiikan puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa olevaa käsitettä pintavesimuodostuman ”tilan huononeminen” on tulkittava siten, että kyseessä on *huononeminen heti, kun ainakin yhden kyseisen direktiivin liitteessä V tarkoitetun laadullisen tekijän tila huononee yhdellä luokalla, vaikka tämä huononeminen ei johda pintavesimuodostuman luokan alenemiseen kokonaisuudessaan.* /korostus tässä

Ympäristönsuojelulain 51 §:n 1 momentin ja vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 21 §:n 1 momentin 1 kohdan ja niillä täytäntöön pannun vesipolitiikan puitedirektiivin unionin tuomioistuimen edellä mainitussa Weser-tuomiossa vahvistaman tulkinnan mukaan kansallinen viranomainen ei saa myöntää lupaa toimenpiteelle, jonka seurauksena pintavesimuodostuman jonkun laadullisen tekijän tilaluokka heikkenisi. Näin ollen ympäristönsuojelulain 49 §:n 2 kohdassa tarkoitettuna merkittävänä pilaantumisenä tai sen vaarana on pidettävä sellaista olennaisen lisäkuormituksen vesistössä aiheuttamaa kokonaisvaikutusta, joka johtaa pintavesimuodostuman tilan tai sen laadullisen tekijän heikkenemiseen. *Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan seurausten todennäköisyyttä ja haitallisuutta arvioitaessa on otettava huomioon myös ympäristönsuojelulain 20 §:n 1 kohdan mukainen varovaisuusperiaate.*” /korostus tässä

KHO perusteli em. kielteistä päätöstään varovaisuusperiaatteella mm. seuraavasti:

”Kaiken kaikkiaan tehdyistä arvioinneista ei käy selvästi ja yksiselitteisesti ilmi, miten kaikki edellä kuvatut seikat erityisesti yhdessä tarkasteltuina vaikuttavat Kallaveden ekologiseen tilaan suunnitellun toiminnan aiheuttaman koko sen elinkaaren eli useita vuosikymmeniä kestävästä lisäkuormituksen aikana. Hakijan teettämässä *mallinnuksissa vesistövaikutusarvointiin on jäänyt siten merkittävää epävarmuutta* varsinkin päästöjen pitkäaikais- ja yhteisvaikutusten osalta.” /korostus tässä

”Vesipuitedirektiiviä koskevan unionioikeuden tulkinnan määrittävä Weser-tuomio huomioon ottaen on arvioitava, *vaarantaako hankkeen toteuttaminen Kallaveden vesimuodostuman hyvän ekologisen ja kemiallisen tilan säilyttämisen tai aiheuttaisiko hanke ainakin yhden vesipuitedirektiivin liitteessä V mainitun pintavesimuodostuman ekologisen tilan luokittelua koskevan laatutekijän alenemisen.*” /korostus tässä

”Kaikki edellä lausuttu ja asiassa saatu selvitys kokonaisuutena huomioon ottaen asiassa *ei voida riittävästi vakuuttua siitä, että toiminnasta ei tällä sijoituspaikalla ja lupahakemuksessa ilmoitetulla tuotantomäärällä koko sen elinkaaren aikana ennalta arvioiden aiheutuisi jätevesien purkuvesistöön vesistön ekologisen tilan kehitys huomioon otettuna ympäristönsuojelulain 49 §:n 2 kohdassa kiellettyä merkittävää pilaantumista, kun lainkohtaa tulkitaan unionioikeudellisten velvoitteiden ja*

varovaisuusperiaatteen edellyttämällä tavalla. Tämän vuoksi hallinto-oikeuden ja aluehallintoviraston päätökset on kumottava ja Finnulp Oy:n lupahakemus hylättävä.”
/korostus tässä

Katsomme, että myös YVA:ssa on otettava huomioon sekä *luontodirektiivin että vesipuitedirektiivin vaatimukset niiden soveltamista ohjaavan varovaisuusperiaatteen mukaisesti.*

4.7 Melu- ja pölyvaikutuksista

Hankkeen toteutuksessa melua aiheutuisi useista eri toiminnoista: kallion louhinnasta poravaunulla, irtiottoräjäytyksistä, louheen murskauksesta murskauslaitoksella sekä murskeen siirroista pyöräkuormaajalla ja murskeen kuljetuksista kuorma-autoilla alueelta käyttökohteisiin. Melua aiheutuisi myös alueelle vastaanotettavien materiaalien kuljetuksista, kippauksista, jalostamisesta seulomalla, hakettamalla ja murskaamalla sekä lopputuotteiden kuormauksista ja kuljetuksista alueelta pois. Melua aiheutuisi myös alueelle läjitettävän maa-aineksen siirtelystä työkoneilla sekä asfalttiaseman- ja betoniaseman toiminnasta. Hanketoiminnassa käytettävistä työkoneista ja laitteista voi aiheutua luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista melua.

Selostuksen mukaan laitteiden melupäästötietoina on käytetty ”Promethor Oy:n vastaavissa kohteissa tekemien koneiden, laitteiden ja toimintojen melupäästömittausten tuloksia sekä tietoja koneiden ja laitteiden työskentelystä”. Katsomme, että em. melupäästötiedot tulee esittää avoimesti ja kontrolloitavassa muodossa.

Selostuksen mukaan hankkeen toteuttamisessa on suunniteltu, että pääasiassa melua aiheuttavat toiminnot olisivat käynnissä eri aikaan. Toisaalla selostuksessa todetaan kuitenkin, että ”lähtökohtaisesti louheen, betonin ja asfaltin murskaus sekä puuaineksen haketus ovat käynnissä koko ajan samalla työteholla ja tuottavat melua koko sallitun työajan... Murskauslaitoksia ja seulaa syöttävät työkoneet ja jalostettua tuotetta varastokasaan siirtävät pyöräkuormaajat toimivat samaan aikaan”.

Louheen murskauksen melu on tyypillisesti lähietäisyydellä iskumaista. Iskumaisuus vähenee melulähteen ja tarkastelupisteen välisen etäisyyden kasvaessa. Selostuksen mukaan iskumaisuus poistuu tavanomaisesti noin 300...500 metrin etäisyydellä. Louheen rikotuksen melu voi olla iskumaista muutamien satojen metrien etäisyydellä. Koska louhittavien alueiden ja louheen

murskausalueiden etäisyys lähimpiin asuinrakennuksiin on tässä tapauksessa vain n. 300 metriä, melun iskumaisuus ei poistu etäisyyden ansiosta. Iskumaista kolinaa aiheutuu lisäksi mm. kiviaineksen käsittelystä työkoneilla.

Katsomme, että melun arvioinnissa tulee huomioida eri *melulähteiden yhteisvaikutus* liikenne mukaan lukien. Meluvaikutukset läheisillä kiinteistöillä tulee arvioida *myös meluhuippujen perusteella*. Melun häiritsevyyttä arvioitaessa on otettava huomioon myös vuorokautinen ajoitus ja hankkeen pysyvä vaikutus ympäristön äänimaisemaan sekä melun luonteen erityinen häiritsevyys, mm. kapeakaistaisuus ja iskumaisuus. Toiminnan melu olisi kiinteistömme alueella erityisen häiritsevää ja aiheuttaisi kohtuutonta haittaa naapuruussuhdelain ja ympäristönsuojelulain vastaisesti.

4.8 Pölyvaikutuksista

Selostuksen mukaan pölypäästöjä aiheutuisi kallion porauksesta, kallion irtiottoräjäytyksestä, louheen rikotuksesta ja murskauksesta sekä maa-aineksen seulonnasta sekä betonin ja asfaltin murskaamisesta ja puuaineksen hakettamisesta. Lisäksi pölyämistä aiheutuisi myös valmiiden tuotteiden siirtelystä, varastoinnista, lastaamisesta ja kuljetuksista. Kuljetuksessa pölyä syntyisi kuormasta irtoavasta aineksesta ja renkaiden tienpinnasta nostattamasta irtoaineksesta.

Selostuksessa hankealueen ympäristö nähdään lähinnä haja-asutusalueena ja pölylle herkiksi kohteiksi mainitaan vain alueella sijaitsevat asuinrakennukset. Selostuksessa jätetään sen sijaan huomiotta pölyn *olennaiset haitalliset vaikutukset lähialueen peltoviljelylle* ja ympäristön virkistyskäytölle.

Alueen asutus keskittyy pääasiassa Hynnäkorventien ja Hämeentien varsille. Hankealueen sisällä louhittavien alueiden ja louheen murskausalueiden todetaan sijoittuvan siten, että *etäisyys* lähimpiin *asuinrakennuksiin* olisi vähintään 300 metriä. Muihin hankealueen toimintoihin etäisyydet asuinrakennuksilta olisivat pääasiassa yli 500 metriä. Näin ollen em. etäisyydet alittaisivat osin MURAUS-asetuksen asettamat vähimmäisvaatimukset.

Selostuksesta ilmenee, että hankkeen ilmapäästöjä ei ilmeisestikään voitaisi hallita riittävällä tavalla. Hankkeen prosessipäästöjä voitaisiin keskitetysti poistaa ilmasta, mutta muun muassa *liikennealueilta tai varastokasoista aiheutuneita hajapäästöjä ei voitaisi ohjailla poistettavaksi esimerkiksi pölynkeräyslaitteeseen*.

Pölypäästöille tyypilliseksi todetaan päästön määrän vaihtelu sää- ja tuotantotilanteen sekä käytettävien laitteiden mukaan. Hanketoiminnoista ympäristöön aiheutuvan pölyn määrän etukäteisarvioinnin myönnetään sisältävän kuitenkin epävarmuutta. Lisäksi ilmastonmuutos voi lisätä myös pitkiä kuivia ajanjaksoja, mikä voi lisätä pölypäästöjä ja niiden hallinnan tarvetta. Kuivalla ja tuulisella säällä esimerkiksi varastokasoista ja liikenteestä aiheutuvaa pölyämistä voi kuitenkin tapahtua tavanomaista enemmän. Katsomme, että hanke aiheuttaisi kohtuutonta haittaa myös pölypäästöjen osalta eivätkä MURAUS-asetuksessa asetetut vaatimukset täyttyisi.

4.9 Vaikutuksista ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen

Melun, tärinän, ilmanlaadun ja liikenteen lisäksi mahdollisia ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen kohdistuvia vaikutuksia ovat mm. virkistyskäytön muuttuminen sekä aineelliseen omaisuuteen, kuten rakennusten käyttöön, peltoviljelyyn, kotieläinten pitoon ja ympäristön viihtyvyysarvoihin kohdistuvat vaikutukset. Hanke muuttaisi ja heikentäisi ympäristöään laajalti, voimakkaasti ja käytännössä pysyvästi. Se rajoittaisi läheisten kiinteistöjen vakiintunutta käyttöä merkittäväksi ja *heikentäisi niiden käyttö- ja taloudellista arvoa kohtuuttomalla tavalla.*

Katsomme, että häiriötä aiheuttavaa toimintaa tulee rajoittaa olennaisesti myös ajallisesti ottaen huomioon toiminnan läheisyys mm. asutukseen nähden.

5 Riskien hallinnasta poikkeuksellisissa olosuhteissa

ELY korosti YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan, että vaikutusten arvioinnin lisäksi arviointiselostukseen tulee sisällyttää arvio hankkeen keskeisistä riskeistä sekä keinot niiden hallitsemiseksi. Katsomme edellä esitetyin perustein, että riskiarvio on jäänyt puutteelliseksi mm. poikkeuksellisten sääolosuhteiden ja maaperäselvitysten osalta. Hankkeen riskit on arvioitu puutteellisesti varsinkin erityisten luontoarvojen osalta.

6 Vaihtoehtotarkastelusta

YVA-selostuksessa todetaan, että hanke olisi melun kannalta toteutettavissa, mutta toiminnan meluvaikutusten minimoimiseksi *toimintojen sijoitteluun kannattaa kiinnittää erityistä huomiota*. Selostuksen mukaan hankealueen *lounaisosassa olevalle alueelle tulisi sijoittaa vain hiljaista*

toimintaa ja alue voisi toimia esimerkiksi tukitoiminta-alueena. Lisäksi paljon melua tuottavat toiminnot tulisi sijoittaa mahdollisimman kauas asuinrakennuksista.

Hankkeen haitat asutukselle kohdistuvat erityisesti hankealueen länsi- ja lounaispuolelle. Samoin hankkeen liikenteen aiheuttamat häiriöt kohdistuvat pahimmin lounaispuolella olevaan asutukseen. Linnamäen alueelta Hynnäkorventielle suunniteltu reitti (C) kulkee heti hankealueelta poistuttaessa läheltä asuinkiinteistöä ja lähimmän rakennuksen etäisyys tiestä on karttatietojen perusteella vain noin 10 m. Asuin-rakennus sijaitsee hieman kauempana tiestä (etäisyys tiestä noin 45 m).

Edellä esitetyin perustein katsomme, että vaikutusten arviointi ei täytä YVA-lain vaatimuksia eivätkä arvioinnin kohteena olevat vaihtoehdot ole toteuttamiskelpoisia. Asutukseen ja peltoviljelyyn kohdistuvien haittojen sekä hankealueen länsipuolella olevaan Vantaanjokeen mahdollisesti kohdistuvien haittojen ehkäisemiseksi YVA:n vaihtoehtotarkastelua tulee laajentaa tarkastelemalla vaihtoehtoa, jossa hankealuetta pienennetään vähintäänkin poistamalla hankealueen lounaisosan muodostama aluekokonaisuus.

Helsingissä 1.2.2021

 valtuuttamana

Sakari Niemelä, asianajaja

Liite: asiantuntijalausunto 27.1.2021 Jukka Ikäheimo, johtava asiantuntija, pohjavesiosasto, AFRY Oy

Date
27/01/2021
Our reference

Recipient
Sakari Niemelä/Asianajotoimisto
Ympäristölaki Oy

Arviointiselostus, Louhintahiekka Oy, Nurmijärvi

Lausunto, pohjavesivaikutukset

Arviointiselostuksessa on esitetty, että vaihtoehdossa VE1, ottotaso +70 ei kallioulouhokseen kerry pohjavettä, eikä pohjaveden alennustarvetta siten ole. Viereinen pelto on tasolla +70 ja on oletettavaa, että yli 17,5 metriä tätä ylempänä sijaitsevassa Linnamäessä ja 20 metriä tätä korkeammalla sijaitsevassa Lumikalliossa on pohjavedenpinta hyvin todennäköisesti pellon tasoa korkeammalla. Siten molemmissa vaihtoehdoissa joudutaan todennäköisesti alentamaan pohjaveden tasoa pumppauksella. Lähtötiedot ovat puutteelliset, alueelle olisi jo arviointivaiheessa tullut asentaa havaintoputkia.

Pohjavesivaikutuksia on arvioitu ruhjetulkinnalla ja kokemuseräisellä kaavalla. Kaava ei käytännössä kuitenkaan sovellu kalliopohjaveden vaikutusarviointiin. Kalliossa pohjavesi liikkuu vain kallion raoissa, jolloin koko kalliomassalle annettu vedenjohtavuus antaa virheellisen kuvan vaikutusalueesta. Vettä johtavaa yksittäistäkin rakoilua pitkin pohjaveden alentamisen vaikutus voi ulottua hyvinkin laajalle, useita satoja metrejä. Näin käy silloin, kuin kaivannon ja kallioporakaivon rakoiluvyöhykkeet ovat yhteydessä keskenään. Vesilain tarkoittamia vaikutuksia voi syntyä lähialueen porakaivoissa. Pumpattavan pohjavesien laskennalliset määrät vaikuttavat varsin pieniltä ja optimistisilta.

Lopullisessa tilanteessa kaivannon pohjavedenpinta palautuu hiljalleen ennalleen, mikäli jatkuvaa pumppausta ei toteuteta. Suuri määrä täytöistä jää pohjavedenpinnan alapuolelle, myös humusta sisältävät maa-ainekset. Silloin pohjavesivaikutukset ulottuvat samaan suuntaan, jonne pohjavesi virtaa kalliossa nykyisellään. Tämä suunta ei ole arviointiselostuksen mukaan tiedossa. Pohjaveden haitallisia laatuvaikutuksia voi siten jatkossa esiintyä. Tilannetta voidaan parantaa sijoittamalla pohjaveden pinnan alle vain puhtaita humuksettomia maita. Pohjavedenpinta selvitetään arviointiselostuksen mukaan myöhemmin, jolloin se on tiedossa. Pohjaveden pinnan alapuolelle ei ole missään oloissa järkevää sijoittaa pohjaveden laatuun haitallisesti vaikuttavia massoja, kuten humuspitoisia maita. Tämä seikka pitää jatkosuunnittelussa arvioida uudelleen.

Jukka Ikäheimo

Johtava asiantuntija, pohjavesiosasto, Vesiliiketoiminta

Louhintahiekka oy Nukarin kiviaines,
4370/2019

Uudenmaan ELY - keskus
ELY - keskus Nyland

01-02-2021

Vite: UUDELY

Vastine YVA-selostukseen/Vanhanen.com/louhintahiekka 17.12.2020

Selostuksessa vähäteltiin mahdollisen kaivoksen toiminnan vaikutusta pohjaveteen, olemme eri mieltä.

Ostimme tontin 1972 ja kaivohan on saatava ensimmäisenä. Kaivo porari tuli tammikuussa ja poraus käyntiin, vesi olisi

tekijän mielestä riittänyt jo 25:ssä metrissä, mutta haluttiin varmuus veden riittävydestä ja 39,5 metriä on nyt syvyys.

porari laittoi putken ja tapin päähän. Seuraavan kerran kun tultiin tontille, tappi oli lentänyt usean metrin päähän

ja vesi pulppusi putkesta. Kaivoon tuli ylimääräinen niin sanottu hukkaputki, josta liika vesi vuoti pois.

Kaivo tuli vii ympäri vuoden, kunnes rupesivat louhimaan Päijännetunnelia. Meidän kaivossa vedenpinta laski

2 metriä 80 senttiä, muut kun tunneli täytettiin, veden pinta nousi taas normaali korkeuteen ja vesi tulee taas yli osan vuotta,

mutta ei enää ympäri vuotta. Jos noin etäällä louhiminen vaikuttaa näin paljon, mitä sitten melkein nurkalla

louhiminen ja emme ole ainoa jolla on porakaivo, mutta ainoa lähellä jossa on pohjaveden purku, koska ellei olisi

painetta pohjavedessä, niin ei se tulis paineella ylös!

Meillä on myös talon anturat kalliossa, öljysäiliö mukaan lukien

kuka vastaa veden loppumisesta kuin sokkelin vaurioista? Jos ei ole vettä ei ole asuminen mahdollisuutta ja kuka

ostaisi talon louhoksen läheltä, maisema on pilattu osin jo nyt vaikka ei ole edes lupia!!!!

Aikaa antako louhinnan pilata pohjavesiä, kuvatahan voi yhtä ja toista, mikä on tulos, se on "korkeimman" kädes.

Kaivo on tuffut nyt viime heinäkuusta asti yllä.

Lähettäjä:

Lähetetty:

Vastaanottaja:

Aihe:

maanantai 1. helmikuuta 2021 22.24

ELY Kirjaamo Uusimaa

UUDELY/4370/2019

Mielipide nro 5

Luokat:

Tiina

Hei,

Louhintahiekan hankealueeseen rajautuvalta alueelta tavattiin kirjojokikorentoselvityksen ohessa myös laiduntuhkapaarmaa (*Atylotus rusticus*). Hankkeen vaikutuksia arvioitaessa saattaisi olla syytä ottaa huomioon myös tämä laji, sillä *Atylotus*-suvun toukat ovat akvaattisia. Laiduntuhkapaarma on uusimmassa vuoden 2019 Suomen lajien uhanalaisuusarvioinnissa äärimmäisen uhanalainen (CR).

Lähettiläjä: [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 1. helmikuuta 2021 23.23
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: UUDELY/4370/2019, Nukarin kiviaines YVA
Liitteet: YVA-kannanotto_2021-02-01.odt

Luokat: Kimmo

Terveisin
[REDACTED]

Lähetetty Windows 10:n [Sähköposti](#)sta

Mielipide nro 6

Lausunto YVA-arviointiohjelmaan
Louhintahiekka Oy, Nurmijärvi, ENV 1692

Viite: UUDELY/4370/2019, Nukarin kiviaines YVA

Raalan ja Nukarin alueen asukkaina ja kiinteistön omistajina kommentit
Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta Louhintahiekka Oy,
Nukarin kiviainesalue, Nurmijärvi Raala

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Olemme puolisoni kanssa huolissamme Louhintahiekan aiotusta toiminnasta Nurmijärven Raalassa
Linnamäen ja Lumikallion alueilla.

Olemme allekirjoittaneet myös Raalan – Nukarin alueen asukkaiden yhteisvastineen, mutta haluamme
lisätä myös omat henkilökohtaiset näkemyksemme.

Olemme asuneet Raalan kylän reunamalla [REDACTED] nyt 31 vuotta.
Rakensimme talomme tänne juuri sen takia, että saamme asua luonnon lähellä ja lapsemme saa
rauhallisen kasvuympäristön.
Nyt kaikki [REDACTED] lasta ovat jo maailmalla, mutta tulevat tänne luonnon helmaan, kun haluavat rauhaa.

Lastemme koulukavereiden vanhemmat asuvat aivan toimenpidealueen kupeessa ja näemme heidän
suuren huolensa mm. melun, kivipölyn ja kiinteistöjen arvon laskusta sekä luonnon arvojen
tallaamisesta.

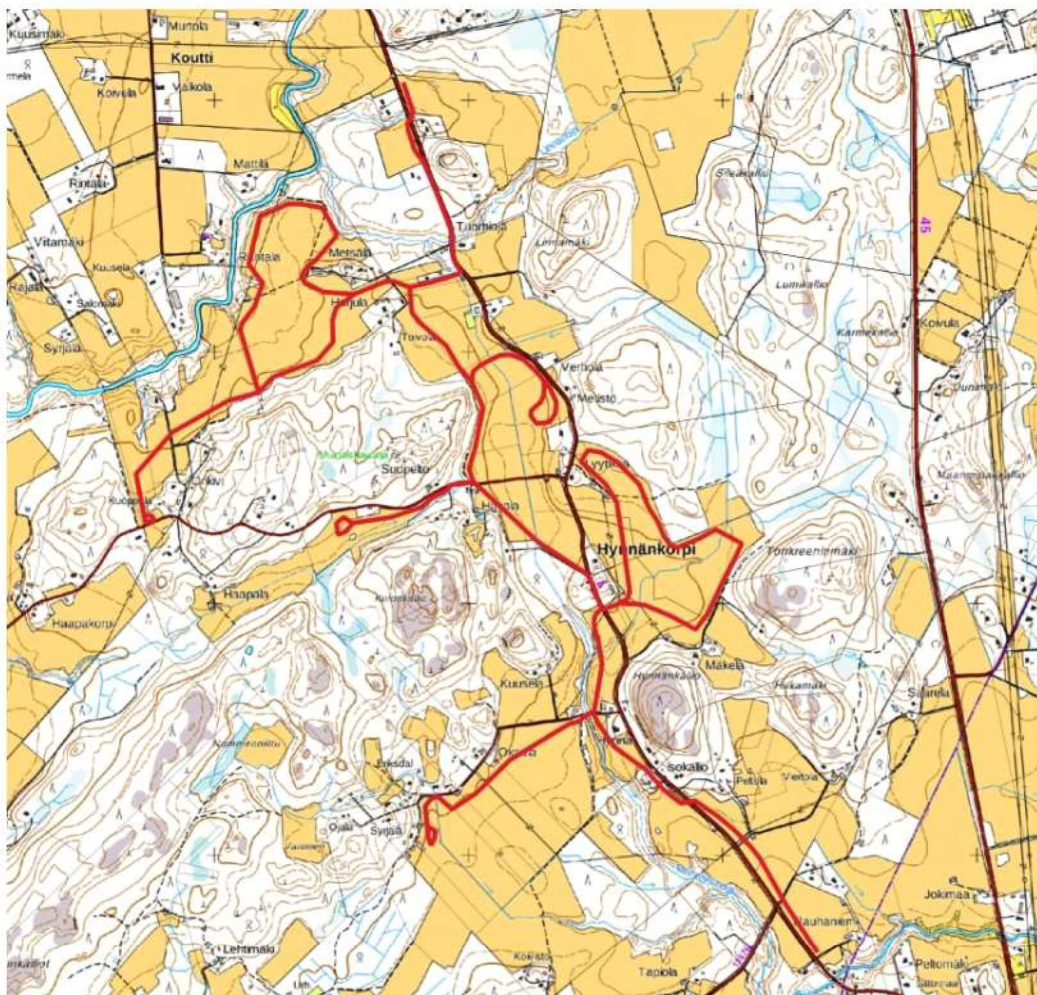
Kiinteistöjen arvon lasku vaikuttaa aivan varmasti jonkin verran myös omaan kiinteistöömme.
Siinä vaiheessa, kun Louhintahiekka olisi lopettamassa toimintaansa meidät on jo kuopattu tai tuhkana
ripoteltu nurmelle. Eipä tiedetä miten pian meidän kiinteistöimme on myynnissä, kun ikää on [REDACTED]
vuotta. Tosin lapsistamme joku saattaa tulla asumaan tähän ja tästä kiinteistöstä heidän lapsensa
menevät Karhunkorpeen kouluun. Lyytikässä sitten koulukyydin odottelua vilkkaan rekkaliikenteen
vieressä. Uskon että huolestuttaa.

Käytämme Hynnänkorventietä asioidassamme Järvenpäässä, Hyrylässä / Jokelassa.
Silloin näillä suunnitelmilla valtavasti lisääntyvä isojen rekkojen liikenne huonolla tiellä pelottaa.
Varsinkin kun Haapakorventie liittyy Hynnänkorventiehen Lyytikän kohdalla, jossa näkyvyys on Raalaan
päin huono: mäki, mutka ja puustoa.

Itse asumme sen verran kylän reunalla, että näistä em. haitoista jatkuva melu, vaikka pienikin, kun se
on jatkuvaa, vaikuttaa elämän laatuun.
Nyt tämä luonnon rauha uhkaa kadota louhinnan seurauksena. Olemme iäkkäitä ja ylläpidämme
tointakykyämme myös liikkumalla luonnossa. Sienestys, polkulenkkeily, marjastus ja ihan vaan
linnunlaulun kuuntelu ja eläinten seuraaminen ovat mielipuhua. Talvella hiihto ja kelkkailu.

Raalan kyläyhteisö on tehnyt hiintoladut koko kylän yhteiseksi iloksi ks. kartta
Latureitistö ylettyy Haapakorventieltä Vantaanjoen rantoja seuraillen, Linnaojan yli miltei Raalan
kartanolle ja Linnaojasta toiseen suuntaan Hynnänkorpeen, Eerikinlaaksoon ja aina Rannikonmäkeen
asti, joten paljon on erilaisia ja eri-ikäisiä hiihtäjiä laduilla, ei ihan

Jos nyt hanke toteutuisi niin ulkoilun kuntouttava, rauhoittava ja virkistävä vaikutus heikkenisi jyskeen,
räjäytysten ja rekkarallin takia ja sydän syrjällään mennään teiden yli. Tämä tuntuu jo nyt kuormittavana
ajatuksenakin ja stressaavalta.

Kyseenalaistamme myös Linnamäen ja Lumikallion louhimistarpeen, sillä tietoomme on tullut eri lähteistä ettei kivimurskan lisätarvetta pääkaupunkiseudulla ole. Nykyiset määrät riittävät ilman Raalan aluettakin. Ennemmin on tullut mielikuva, että pilaantumattoman maa-aineksen läjityspaikoista on pulaa ja nyt on tullut päälimäiseksi ajatukseksi, että vanhat kalliot louhitaan vain sen takia.

Luonto kärsii, kun eläimiltä katkaistaan vaellusreitit ja puusto kaadetaan + ei mikään eläin viihdy melskeen keskellä, eikä luonnonkasveilla ole elintilaa. Tosin ihmisten kuvitellaan voivan elää ympäri vuorokauden louhinta-alueen vieressä. Varsinkin niin kuvittelevat ne tahot, joiden koti ei ole siinä vieressä.

Louhinnan ja murskauksen yhteydessä käytetään vettä, joka koituu kivipölyisenä Linnaojaan ja sieltä Vantaanjokeen. Toinen jäteveden reitti kulkee vesireittejä pitkin Palojokeen, josta alemmas Vantaanjokeen. Vantaanjoen kalakantaa (mm lohi) on elvytetty jo pitkän aikaa. Istutuksia on tehty jo 80-luvulta asti. Nyt vaarannetaan tämän työn tulokset sallimalla murskausveden juoksutus kyseisiin jokiin. Huolestuttaa myös isojen työkoneiden mahdolliset öljyvuodot louhinta-alueella. Miten ne imeytyvät maahan ja sieltä aikaa myöden pohjavesiin. Itsellä Porakaivo, josta en tiedä mistä vesi siihen koituu, aiempaan pihakaivoon ainakin valui juurikin Raalan suunnasta.

Kivipölyn leviämisestä meidän kiinteistölle on vaikea etukäteen arvioida, mutta meidän pihaan tuulee usein pohjoistuuli ja mikäli hienoa kivipölyä on ilmassa niin kyllä puhuri sen peltokujaa pitkin tänne kierrättää.

Kaikenkaikkiaan vastustamme Louhintahiekan aiottua toimintaa Raalassa eikä toiminnalle tulisi myöntää minkäänlaista lupaa.

Nurmijärvellä
1.2.2021

[Redacted signature]

Lähetäjä: [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 1. helmikuuta 2021 22.46
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: UUDELY/4370/2019, Nukarin kiviaines YVA:
Liitteet: Mielipide arviointiselostukseen_UUDELY_4370_2019_Louhintahiekka Oyn_Nukarin kiviaines.docx
Luokat: Kimmo

Hyvä Ylitarkastaja Liisa Nyrölä/ vastaanottaja,

ohessa mielipiteemme Louhintahiekan, Nukarin kiviaines YVA:an, UUDELY/4370/2019.

Tarkemmat kannanottomme olemme jättäneet asukkaiden yhteisvastineessa, mutta olemme koonneet tähän dokumenttiin itseämme enemmän koskettavia huomioita.

Ystävällisin terveisin

[REDACTED]

Uudenmaan ELY-Keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

2019-10-21

Viite: UUDELY/4370/2019

Mielipide arviointiselostukseen, Louhintahiekka Oy:n Nukarin kiviaines

Yleistä

Asuinkiinteistömme sijaitsee Louhintahiekka Oy: Nukarin hankealueen vaikutuspiirissä, osoitteessa [REDACTED]. Hankealueen ja kiinteistömme välissä on avohakkuualue, josta metsä kaadettu n.2 vuotta sitten. Kiinteistömme sijaitsee [REDACTED] tien välittömässä läheisyydessä. Louhintahiekan hanke toteutuessaan tulisi heikentämään merkittävästi elinolojamme, turvallisuutta, viihtyvyyttä, terveyttä. Nykyinen asunto on suunniteltu ja rakennettu loppuelämän kodiksi, mutta käynnistetty hanke romuttaa kaiken. On kohtuutonta ja oikeustajun vastaista, että sadat asuinkiinteistöjen asukkaat ja elinkeinonharjoittajat kärsivät yhden yksityisen yrityksen liiketoimista.

YVA-arviointiselosteen toimenpide osioissa kauttaaltaan käytetään epämääräisiä ilmaisuja, kuten "voidaan tehdä", "tehdään tarvittaessa", "on mahdollista", ... sama epämääräisyys välittyi myös webinaarin, 17.12.2020 klo 17-19, sisällöstä. Ilmaisut kuvaavat huonoa selvitystyötä ja suunnittelua, sekä alhaista sitoutumista haittojen torjumiseen. Dokumentaatio sisältää epätasällisyyksiä ja ristiriitaisuuksia, jotka haittaavat kunnollisen kuvan muodostamisessa. Ristiriitaisuuksia ja asiavirheitä on yksilöity tarkemmin asukkaiden yhteismielipiteessä.

Tosiasia kuitenkin on, että Louhintahiekka on jo nykyisellään, ennen lupien myöntämistäkin satsannut hankkeeseen niin paljon, että myös luottaa hankkeen läpimenoon. Valitettavaa on se, että lupien läpimenon jälkeen asukkaiden ja ammatinharjoittajien mahdollisuudet saada oikeutta pienenevät olemattomiin tai ainakin edellyttävät pitkäkestoisia, näännyttäviä ja kalliita oikeustoimia.

Eturistiriita ja lain määrittäminen naapuruussuhteita

Hanke asettaa Louhintahiekka OY:n ja yksityisen edun vakavaan ristiriitaan. Arviointiohjelmassa harhaanjohtavasti ja perusteettomasti korostetaan hankkeen yleishyödyllisyyttä, kyse on kuitenkin puhtaasta, yksittäisen yrityksen hyödyn tavoittelusta, yksityisen edun ja luonnon kustannuksella. Asetelma on epäoikeudenmukainen, absurdi ja täysin piittaamaton yksityisestä koskemattomuudesta ja ympäristöstä.

Kaikista arviointiohjelman perusteluista huolimatta on selvää että suunnitellut massiiviset louhinnat, varastoinnit ja niistä ja lisääntyvästä liikenteestä johtuva melu, pöly, tärinä, ilmansaasteet, pintavesi- ja pohjavesiongelmien, puhumattakaan mittaamattomista ympäristön ja luontotuhoista, tulee vaikuttamaan ja on jo vaikuttanut kiinteistömme arvoon ja asumisviihtyvyyteen. Kyse on kohtuuttomasta rasituksesta, josta laissa yksilöinti: 26/1920) 17 §:n 1 mom.

Liikennevaikutukset (Arviointiselostus luku 9)

Kantatie 45:n liikennemäärien lasku ei anna oikeaa kuvaa käytännön tilanteesta. Koronan vaikutuksesta liikennemäärät ovat olleet viimeisen vuoden aikana alhaisemmat, koronan vaikutus näkyy erityisesti ruuhka-aikoihin.

Vuorokausilukeman ilmoittamista määristä suurin osa ajoittuu päiväsaikaan ja erityisesti ruuhka-aikoihin. Ajot liittymistä sisään ja ulos, erityisesti vasemmalle käännnyttäessä ja ruuhka-aikoina, aiheuttavat pitkiä odotusaikoja ja myös vaaratilanteita. Ongelmia ei voi rajata pelkästään Louhintahiekan liittymään, lisääntyvän liikenteen vaikutukset jakautuvat koko matkalta Hyrylästä Hämeenlinnan moottoritielle. Tiessä olevat mutkat ja mäet estävät näkyvyyttä ja luovat yllättäviä tilanteita, joissa raskaassa kuormassa olevat ajoneuvot ovat suuri riskitekijä. Kaljarekat, polttoainekuljetukset, Keravalta S – logistiikkakeskus ja Vuosaaren satama tuottavat nykyisellään paljon raskasta liikennettä. Louhintahiekan selosteessa arvioitu 60 ajoneuvon lisäys on arvioitu louhintamäärien mukaan. Alkuperäiseen selosteeseen verrattuna louhintamäärät ovat kasvaneet 232 %, joten arvioitu ajoneuvomääräkin kasvaa, 200 ajoneuvon päivässä ja tuo edestakaisin ajettuna lisää liikenteen määrää tuplasti. Mukaan on myös laskettava Louhintahiekan huoltokuljetukset, jolloin liikenteen määrien kasvu ja haitat Hämeentielle olisivat merkittävät, toisin kuin selosteessa kuvataan.

Liikenneselvityksessä ei oteta kantaa kemikaalien, polttoaineiden, räjähteiden, yms. vaarallisten aineiden kuljetukseen, jotka tuovat oman riskinsä, jo ennestään ruuhkaiseen liikenteeseen.

Hämeentie pientareiden leveydeksi mitattu 80 cm ei pidä paikkaansa koko matkalta, eikä ole riittävä leveys kevyelle liikenteelle, eikä jalan kululle nykyisilläkään liikennemäärillä. Piennar on epätasainen, osittain päällystetty, osittain soralla ja kulkija on vaarallisesti altis raskaan ajoneuvon ilmapirralle. Talvella pientareet ovat aurauslumien peitossa. Jo nykyiselläänkin kevyenliikenteen väylä olisi välttämätön ja Louhintahiekan lupien myönnön yhtenä edellytyksenä on oltava valaistut kevyenliikenteen väylät liikenneturvallisuuden lisäämiseksi.

Liikenneturvallisuuden lisäksi, samassa suhteessa tulevat lisääntymään myös muut liikenteen haitat, melu, tärinä ja saasteet.

Hämeentien kunto ei kestä nykyistäkään liikennettä. Tie on huonokuntoinen, huoltokorjausta ja päällysteiden uusimista joudutaan tekemään jatkuvasti, paikoin myös perusta olisi uusimisen tarpeessa. Raskaan liikenteen lisääminen heikentäisi tilannetta oleellisesti.

Selosteessa vedotaan siihen, että muutos ei oleellisesti lisää Hämeentien liikenteen haittoja. Haitat lisääntyvät raskaan liikenteen lisäyksestä ja toimintaan liittyvistä vaarallisten aineiden kuljetuksista ja lupa-arvioinnissa on otettava huomioon liikennehaittojen **yhteisvaikutus**. Tilanne on jo nykyiselläänkin kriittinen, eikä ole varaa lisätä raskasta liikennettä. Laskelmia ei myöskään voi asettaa kahdenkymmenen vuoden päähän, liikenteen on oltava sujuvaa ja turvallista jo tässä ajassa.

Liikennettä arvioitaessa on huomioon otettava myös alueen eläinkanta, joiden elämää Louhintahiekan hanke tulee häiritsemään merkittävästi ja seurauksena riskit eläinten ja liikenteen kohtaamisista lisääntyvät.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen (Luku 13)

Arviointiselostuksen luvussa 13 spekuloidaan mahdollisilla vaikutuksilla viihtyvyyteen ja terveyteen. Alueen todetaan olevan haja-asutusaluetta, vaikutusten vähäisiä ja pääpainon arvellaan olevan alueiden virkistyskäyttömahdollisuuksien vähenemisessä.

Vaikutusalueella on satojen Nurmijärveläisten koti ja monella myös elinkeino ja monet omistavat hyöty- ja lemmikkieläimiä. Hankkeen aiheuttamat haitat, melu, tärinä, ilmansaasteet, mahdolliset radon- ym. kaasut ja liikenteen haitat muuttavat elinolosuhteita dramaattisesti. Selosteessa arvioidaan haittojen ja pelkojen olevan suurimmillaan hankkeen alkuvaiheessa. Seloste ohittaa kokonaan sen tosiasian, että haitat realisoituvat toiminnan myötä, jatkuvat sen loppuun saakka ja pahimmassa tapauksessa vielä toiminnan päättymisen jälkeenkin. Eikä kyse ole vain pihakalusteiden likaantumisesta tai virkistyskäytön puuttumisesta, kuten selosteessa korostetaan. Ihmisillä on oltava oikeus ammatin harjoittamiseen, asumisviihtyvyyteen, rauhaan ja turvallisuuteen tässä ja nyt yhtä hyvin kuin jatkossakin. Uhka turvallisen kodin ja asumisviihtyvyyden menettämisestä luo huolta ja ahdistusta, mutta hankkeen toteutuessa jatkuvakestoiset haitat altistavat ihmiset ja eläimet konkreettisille terveysvaaroille.

Suunnitellut toiminta-ajat (Ympäristömeluselvitys, luku 5.4) sijoittuvat vaihtelevasti aamu viidestä iltakymmeneen. Ympäristön asukkaille vuorokaudesta jäisi vain pieni osa rauhallista lepoaikaa. Jatkuvana tällainen tilanne on omiaan aiheuttamaan terveydellisiä haittoja. Toiminta on suunniteltu jatkuvaksi useita vuosikymmeniä, joten haitoista tulisi pysyvä normaali alueen asukkaille.

Louhintahiekan hankkeen suunnitelma on jo osoittautunut esteeksi kiinteistön myynnille ja alueelta pois muuttamiselle ja myös siten altistaa isolle stressille. Selosteesta poiketen, sosiaaliset ja terveyteen liittyvät haitat on otettava huomioon lupakäsittelyssä vakavasti kaikessa laajuudessa.

Vaikutukset ilmanlaatuun (12)

Mallinnuksilla saadaan teoreettinen kuva arvioiduista haitoista. Selosteen mukaan ohjearvot alittuvat kaikilla osa-alueilla. Korjaustoimenpiteet kuvataan mahdollisuuksina (12,6), mutta selosteessa ei esitetä mitään tarkkoja toimia, jotka on tarkoitus toteuttaa haittojen vähentämiseksi.

Mikäli luvat hyväksytään ja arvioidut haitat realisoituvat, kenen vastuulla on tilanteen luotettava seuraaminen ja toimenpiteiden käynnistäminen. Millä keinoilla ympäristön asukkaat saavat tilanteen korjatuksi ongelmien ilmetessä? Mikä vastuu on Louhintahiekalla?

Ilmanlaatu- selvitys ei sisällä mainintaa myrkyllisten päästöjen, kuten Radonin ja Arseenin esiintymisestä/vaikutuksista. Nurmijärvi on Radonin ja Arseenin tyypillistä esiintymisaluetta, olisiko ollut tarve selvittää mahdolliset esiintymät louhinta-alueelta ja mahdolliset haitat ja niiden mitätöinti?

Räjäytysten ja tärinän vaikutukset ihmisiin, eläimiin rakennuksiin ja kaivoihin

Räjäytysten ja tärinän ilmenemistä on kuvattu selosteessa laajasti, mutta ei riittävällä täsmällisyydellä. Näistä epäselvyyksiä ja ristiriitoja on täsmennetty asukkaiden yhteisvastineessa. Haluamme kuitenkin korostaa että haittavaikutuksissa ei ole otettu riittävästi kantaa haittojen vaikutuksista lemmikki- ja hyötyeläimiin. Eläimet ovat erittäin herkkiä melulle, tärinälle, paineaallolle ja muille haitoille ja voivat altistuessaan aiheuttaa vahinkoa itselleen tai ihmisille. Vahingot voivat olla taloudellisia, terveyteen liittyviä tai aiheuttaa suurta huolta ja ahdistusta.

Meluhaitat (Ympäristömeluselvitys)

Selosteessa ja selvityksessä arvioidut meluhaitat ovat alimitoitettuja ja arvioidut vaikutusetäisyydet liian suppeita. Melun aiheuttajia on useita ja niiden samanaikaisuus moninkertaistaa haitat. Kuvauksissa ja arvioissa epäselvyyttä, joista on asukkaiden yhteisvastineessa otettu tarkemmin kantaa. On selvää, että suunnitellut meluvallit ja muut mainitut meluesteet eivät riitä lieventämään melun haittoja, joka osittain jo selvityksessä itsessäänkin myönnetään. On myös huomioitava, että eritasoinen melu tulisi olemaan jatkuvaa, vuodesta toiseen, vuorokaudesta toiseen ja lähes vuorokauden ympäri. Haitta tulisi olemaan kestämatön, ympäristön asukkaille, elinkeinonharjoittajille, eläimille ja luonnolle. Meluhaittojen riittävä pienentäminen suunnitellun kokoiselle ja kaltaiselle toiminnalle ei ole mahdollista ja siksi hankkeelle ei pitäisi myöntää lupia lainkaan näin keskeiselle asuinalueelle.

Nurmijärvi 01.2.2021

Lähettäjä: [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 1. helmikuuta 2021 18.00
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: Mielipiteeni louhinta hankkeeseen
Luokat: Tiina

Vastustan hankkeen toteutumista, koska mielestäni hanke ei ole oikeudenmukainen. Asumme perheeni kanssa [REDACTED] varrella ja itselläni on 2 pientä poikaa joiden on vaarallista esim pyöräillä, jos rekkaralli alkaa!
Lisäksi en tykkää myöskään sen takia ajatuksesta, koska asumme omakotitalossa ja mitä voi tapahtua talon rakenteille!
Terveisin [REDACTED]

Lähettäjä: [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 1. helmikuuta 2021 23.50
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: UUDELY/4370/2019.
Liitteet: Louhinta.rtf
Luokat: Kimmo

Hei,

Vastine liitteenä.

[REDACTED]

Lähetetty Windows 10:n [Sähköpostista](#)

Nukarin kiviainenYVA.

LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

LOUHINTAHIEKKA OYNUKARIN KIVIAINESALUE, NURMIJÄRVI RAALA

Vastustamme edelleen hanketta, joka tulisi muuttaamaan alueen asukkaiden elinolosuhteet peruuttamammomasti. Mikäli hanke toteutuu, niin ainoa hyötyjä olisi hankkeen toteuttaja. Alueen asukkaille jäisi vain haittapuolet. Myös Nurmijärven kunta vastustaa hanketta ja ei taloudellisesti tule tästä hyötymään päin vastoi vetovoima muuttaa Nurmijärvellä vähentyä.

Lastemme koulumatkat tulisivat todella turvattomiksi ja muutenkin liikkuminen tiellä, jossa kulkee n. + 100 rekkaa päivässä ei todellakaan kannusta lähtemään.

Koko arvioitiselostus on todellakin arviointi. Mitään varmaa ei ole, vaan ne perustuvat pienimpiin laskettuihin malleihin, muuttuvia tekijöitä ei ole otettu tarpeeksi mukaan. Esimerkiksi tuuliolosuhteet ovat meidän kiinteistöille päin kovat juuri suunnitellulta alueelta päin. Lentomelua ei ole otettu ollenkaan huomioon. Meidän yli menee kokoajan koneita. Miten hienojakoinen laskeuma vaikuttaa peltokasveihin?

Vastuuvakuutus onko se riittävä näin suurelle hankkeelle ja kattaako se vaikutusalueella olevien kiinteistöjen alan?

Lupauksista huolimatta kiinteistöjen arvonalenemaan ei otettu kantaa.

Alla arviointiohjelmasta poimittuja arviointeja

Miksi allaolevaa ei ole otettu huomioon? Mikäli lupa avolouhokselle tulee, niin aivan varmasti yritys maksimoi tuoton ja alueelle tulee kyseiset asemat.

Alavaihtoehtoilla 1.1., 1.2, 2.1. ja 2.2. eli sillä perustetaanko alueelle betoni- ja asfalt-tiasemat vai ei, ei ole suurta eroa useimpien vaikutuslajien kannalta. Suurin merkitys niillä on ilmastovaikutusten kannalta. Koska asemien perustaminen on epävarmaa, on ilmastovaikutukset arvioitu kokonaisuutena vähäisiksi.

Tie on arvioitu alimman riskiluokan tieksi. Eikö arvioinnissa olisi tullut ottaa laskenta c-vaihtoehdon mukaan. Tällöin ne n. Keskimäärin + 100 rekkaa päivässä nostavat, tien vaarallisimpaan luokkaan. Tie on todella heikkokuntoinen nytkin ja pientareita ei ole.

Tilaa kulkijoille ja vastaantuleville rekoille. Ei ole tieltä lähtee kymmeniä pieniä koululaisia päivittäin ja tie ei nytkään ole turvallinen, vaikka laskentaohjelma niin väittää.

Hynnänkorventie on selvityksessä arvioitu alimman riskiluokan tieksi, jonka ei pitäisi olla vaarallinen nuo-rimmillekaan koululaisille.

Mittaus hydrauliselle iskuvasaralle ja poravaunulle on tehty yhdellä koneella, mutta työnkuvauksessa käytetään kahta. Miksi näin? Tämä alimitoitettu konemäärä ei todellakaan tule pitämään paikkaansa. Kuka tätä valvoo, ettei käytetä enempää laitteita, kun on laskettu?

Melu myös lisääntyy alueilla joista saatetaan päätehakata puusto, tätä ei voi käyttää pysyvässä mallinnuksessa.

murskaamisen melulähteinä on huomioitu:•poravaunu•hydraulinen iskuvasara eli rikotin•siirrettävä tela-alustainen murskauslaitos•yksi kaivinkone•yksi pyöräkuormaaja•yksi dumpperi.Pyöräkuormaajien, kaivinkone

Louhinnassa käytetään kerrallaan 1-2poravaunua ja louheen kuormauksessavähintäänkahta työpainoltaan 40–55 tonnin kaivinkonetta, joka suorittaa myös iskuvasaralla ylisuurten lohcareiden rikkomisen.

Onko lähtökohta hankkeelle niin sanottu väsytystaktiikka?Ei kukaan halua tulla tutuksi melulle, pölylle tärinälle yms. Entäs ne joiden elämä tulee muuttumaan pysyvästi ? Uskomattoman huono, välinpitämätön ja täysin ammattitaidoton teksti!

Toiminnan aikana hanke ja sen vaiku-tukset tulevat lähialueen asukkaille tutuiksi, ja osa asukkaista voi huomata, että pelot ja huolet ovat osittain aiheettomia. Osa asukkaista voi tuntea huolta ja pelkoa pidem-pään, mikä aiheuttaa stressiä ja voi vaikuttaa viihtyvyyteen ja terveyteen. Myös esi-merkiksi vähäisetkin melu-ja tärinävaikutukset voivat vaikuttaa viihtyvyyteen ja aiheut-taa huolta, vaikka ne eivätmuutenaiheuttaisi haittoja terveydelle tai rakennuksille

Toivomme todella, että hanketta ei toteuteta ja voimme jatkaa elämäämme saasteettomassa ympäristössä.

